

**ENTITAT PÚBLICA DE SANEJAMENT D'AIGÜES
RESIDUALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

1. OBJECTIUS I ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

1.1 Objectius

En virtut del que disposa l'article 8.3 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, la fiscalització efectuada ha tingut per objecte determinar si els comptes anuals de l'exercici de 2004 de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana (d'ara endavant, EPSAR, Entitat de Sanejament o l'Entitat), han sigut presentats adequadament, d'acord amb els principis comptables que hi són d'aplicació; així com verificar el compliment de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant el citat exercici.

Així mateix, la fiscalització ha inclòs la revisió i avaluació de determinats aspectes del sistema de gestió i control intern d'EPSAR; en els diferents apartats d'aquest informe assenyalarem aquelles situacions que haurien de ser objecte d'atenció i millora per part dels òrgans responsables de l'Entitat.

1.2 Abast i procediments de la fiscalització

1.2.1 Revisió financera

Els comptes anuals de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana estan formats pel balanç a 31 de desembre de 2004, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria corresponents a l'exercici acabat en la dita data, i els adjuntem íntegres, juntament amb l'informe d'auditoria, en l'annex d'aquest informe. Aquests comptes foren formulats pel gerent en funcions d'EPSAR el 30 de març de 2005, aprovats pel Consell d'Administració el 30 de març de 2005, i presentats en aquesta Sindicatura de Comptes per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV), conformement a la normativa aplicable, el 30 de juny de 2005, juntament amb l'informe d'auditoria. Aquests comptes presentats són una còpia indegudament diligenciada.

El citat informe d'auditoria és el resultat del control de caràcter financer que, atenent al que s'estableix en l'article 64 de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana (LHPGV), realitza la IGGV amb la col·laboració de firmes d'auditoria contractades per aquesta.

Per tot això i a fi d'evitar duplicitats en el control de l'Entitat, s'ha considerat necessari racionalitzar les tècniques i procediments habituals d'auditoria que els equips de fiscalització d'aquesta Sindicatura han de realitzar, atenent també als recursos disponibles. Per tant, encara que no s'ha realitzat una auditoria completa, s'han efectuat les proves d'auditoria financera que s'han considerat pertinents, de conformitat amb els "Principis i normes d'auditoria del sector públic" elaborats per la Comissió de Coordinació dels Òrgans Públics de Control Extern de l'Estat Espanyol i amb les "Directrius tècniques de fiscalització" aprovades pel Consell d'aquesta Sindicatura de Comptes. Aquests procediments han consistit en la realització de proves selectives,

revisió del control intern i d'altres tècniques d'auditoria que han sigut d'aplicació en aquest cas, i s'ha incidit de manera especial en els aspectes que detallarem tot seguit:

- a) Anàlisi dels informes d'auditoria de l'exercici.
- b) Revisió dels epígrafs més significatius dels comptes anuals.
- c) Revisió de la gestió dels contractes.

1.2.2 Revisió del compliment de la legalitat

D'acord amb els objectius de la fiscalització assenyalats en l'apartat 1.1 i amb l'enfocament descrit en l'apartat 1.2.1, hem revisat el compliment, per part de l'Entitat, de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2004.

La dita revisió ha consistit en la verificació, per mitjà de proves selectives, del compliment dels aspectes rellevants establits fonamentalment en:

Normativa de caràcter general

- Text refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, aprovat per decret legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat Valenciana.
- Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.
- Llei 17/2003, de 30 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 2004.
- Reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat.
- Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital.
- Resolució de 18 de juny de 1991, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació que han de retre les empreses públiques.
- Resolució de 4 d'octubre de 1995 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per mitjà de la qual es determina el tractament comptable de les subvencions corrents percebudes per les empreses públiques.
- Resolució de 30 de novembre de 2001, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, que aclareix el règim de comptabilitat i rendició de comptes anuals a què estan subjectes les entitats de la Generalitat Valenciana i les universitats públiques de la Comunitat Valenciana.

Normativa legal de creació

- Llei 2/1992, de 26 de març, per mitjà de la qual es crea l'entitat de dret públic Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana; modificada per la Llei 10/1998, de 28 de desembre, per la Llei 11/2000, de 28 de desembre, per la Llei 9/2001, de 27 de desembre, per la Llei 11/2002, de 23 de desembre i la Llei 16/2003 de 17 de desembre.
- Decret 170/1992, de 16 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, que aprova l'Estatut de l'Entitat; modificat pel decret 71/1999, de 17 de maig i 116/2000, de 25 de juliol.

Reglaments de desenvolupament

- Decret 9/1993, de 25 de gener, del Govern Valencià, per mitjà del qual s'aprova el Reglament sobre Finançament de l'Explotació de les Instal·lacions de Sanejament i Depuració.
- Decret 266/1994, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el nou Reglament sobre el Règim Econòmic, Financer i Tributari del Cànon de Sanejament; modificat pel decret 193/2001, de 18 de desembre.

Una altra normativa rellevant

- Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (en vigor des del primer de juliol de 2004).
- I Pla Director de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana, aprovat definitivament pel decret 7/1994, d'11 de gener del Govern Valencià.
- Ordre de primer d'abril de 1993 de la COPUT, per mitjà de la qual s'estableixen les relacions entre la Conselleria i l'EPSAR per a la realització de sistemes públics de sanejament i depuració.
- Ordre de 18 d'octubre de 1999 de la Conselleria d'Economia i Hisenda, per la qual s'aprova el model de comunicació de les dades dels subjectes passius del cànon de sanejament, per subministraments de xarxa, que no n'hagen satisfet l'import repercutit en el rebut.
- Ordre de 9 de novembre de 1999, per la qual s'estableixen les relacions entre la COPUT i EPSAR per a la realització d'obres d'infraestructura de proveïment d'aigua.
- Ordre de 10 de juny de 2002, de la Conselleria d'Economia Hisenda i Ocupació, per la qual s'aproven els models de declaració tributària del cànon de sanejament de la Generalitat Valenciana.

- II Pla Director de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana, aprovat definitivament pel decret 197/2003, de 3 d'octubre, del Consell de la Generalitat.
- Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 10 de desembre de 1998, per la qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla General de Comptabilitat a les empreses del sector de proveïment i sanejament d'aigua.

2. CONCLUSIONS GENERALS

2.1 Revisió financera

Com a resultat del treball efectuat, amb l'abast assenyalat en l'apartat 1.2.1, s'han posat de manifest els següents fets o circumstàncies que afecten de forma significativa l'adequació dels comptes anuals fiscalitzats als principis comptables que hi són d'aplicació:

- a) El saldo de "Deutors per cànon", que ha ascendit a 57.129.727 euros, hauria de ser depurat tenint en compte l'existència de dubtes raonables sobre la cobrança d'un percentatge significatiu del saldo deutor registrat per cànon meritat en exercicis anteriors. Com a resultat del treball efectuat en la revisió d'aquest compte i amb les limitacions que s'indiquen en l'apartat 4.2.2, i una vegada deduït l'import donat de baixa i imputat a despeses extraordinàries en l'exercici de 2004, aquesta Sindicatura entén que EPSAR hauria de considerar a efectes de qualificació com de dubtós o de molt dubtós cobrament, un import mínim de 10.370.153 euros per a la provisió per a insolvències consegüent o, si cal, baixa comptable.
- b) Formant part dels "Deutors per cànon", figuren amb saldo creditor 4.479.705 euros per quantitats lliurades per entitats subministradores en una quantia superior al cànon facturat, per la qual cosa es proposa reclassar-los a comptes de naturalesa creditora (vegeu l'apartat 4.2.2).
- c) Com s'indica en l'apartat 4.2.2.b), inclòs l'epígraf "Subvenció de capital de diversos ajuntaments", es troben 1.059.043 euros pendents de cobrament dels ajuntaments d'Onda i Betxí, que procedeixen de l'exercici de 1995. A més a més, hem detectat l'existència de dificultats per al cobrament d'altres 119.618 euros de l'Ajuntament de Rocafort. Per tant, EPSAR hauria de considerar a efectes de qualificació com de dubtós o molt dubtós cobrament in import d'1.178.661 euros, per a la provisió per a insolvències consegüent o, si cal, baixa comptable.
- d) Com indiquem en l'apartat 4.4.5 a), els ingressos de cànon per consums de captacions pròpies d'aigua, comptabilitzats en 2004, 2.773.216 euros, corresponen a autoconsums que no havien sigut liquidats al tancament de l'exercici. Conseqüentment, caldrà anul·lar l'import comptabilitzat minvant el resultat de l'exercici en el dit import.

A més a més, tot seguit indiquem d'altres aspectes d'interés observats en els curs de la fiscalització efectuada:

- Com indiquem en l'apartat 4.2.1, tant les instal·lacions de sanejament d'aigües residuals, com les de proveïment d'aigües i les de cogeneració d'energia, EPSAR considera que són construccions gestionades per a tercers (Generalitat Valenciana o ajuntaments), en no disposar l'Entitat de la seua titularitat mentre

no n'hi ha un acord exprés. Les instal·lacions que han sigut lliurades a una altra administració pública, es donen de baixa en l'immobilitzat i es comptabilitza la corresponent despesa en el compte de pèrdues i beneficis.

No obstant això, no hem obtingut evidència de la incorporació d'aquestes obres i construccions a l'inventari general de béns i drets de l'Administració que fa la comanda. Per tant, es reitera la recomanació assenyalada en informes de fiscalització d'exercicis anteriors respecte a la necessitat d'aclarir la propietat i l'ús de les citades obres i projectes, tant per a determinar el seu assentament comptable, com el règim jurídic d'aplicació.

2.2 Revisió del compliment de la legalitat

Com a resultat del treball efectuat, amb l'abast descrit en l'apartat 1.2.2, s'han detectat en EPSAR, durant el període objecte de fiscalització, els incompliments rellevants de la normativa aplicable a la gestió dels fons públics que assenyallem a continuació:

- a) Com indiquem en l'apartat 4.2.1, la memòria dels comptes anuals de l'Entitat no informa adequadament dels moviments experimentats per les immobilitzacions materials durant l'exercici de 2004. Les diferències provenen, bàsicament, de les addicions i les baixes per traspàs de l'immobilitzat en curs, per un import de 3.467.477 euros, que correspon a les altes directes en "Construccions acabades gestionades per tercers."

A més, la informació continguda en la memòria no reuneix tots els aspectes establits en el Pla General de Comptabilitat, com ara la informació relativa als elements totalment amortitzats i a les assegurances contractades per a cobrir riscos.

Així mateix, la memòria de l'exercici hauria de comentar la diferent naturalesa dels elements comptabilitzats en les immobilitzacions materials, tot indicant-hi l'Administració que va encomanar l'execució de les obres i la seua vocació de permanència en el balanç de l'Entitat; així com indicar les subvencions rebudes o l'endeutament contret per al finançament de les dites obres.

- b) Com assenyallem en l'apartat 4.4.1, en les contractacions de personal realitzades per EPSAR durant l'exercici, no s'han tingut en compte els criteris bàsics de selecció del personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana.

D'altra banda i en les circumstàncies que indiquem en el mateix apartat, l'Entitat no ha sol·licitat en 2004 l'aprovació de la massa salarial, segons el que preveu l'article 28.1 de la Llei de Pressuposts.

- c) La revisió de les despeses de depuració, via finançament ordinari, conveni o explotació directa, ha posat de manifest, amb caràcter general, incompliments en les clàusules relatives tant a la revisió com a l'actualització de costos per efectuar

per la comissió de seguiment. La vigència dels convenis de finançament revisats és alguns mesos anterior a la seua signatura.

- d) La revisió dels expedients de contractació que indiquem en l'apartat 6.2, ha posat de manifest que, en determinats aspectes, la seua tramitació no s'adequa al que estableix la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

3. INFORMACIÓ GENERAL

3.1 Naturalesa i objectiu

L'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana va ser creada per la Llei de la Generalitat Valenciana 2/1992, de 26 de març, com una entitat de dret públic de les previstes en l'article 5.2 del text refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, amb personalitat jurídica pròpia i independent de la Generalitat i amb plena capacitat jurídica. Es regeix per la seua llei de creació, per la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, per la Llei de Contractes de les Administracions Públiques i la resta de normativa que recull l'article 15 de la citada Llei 2/1992. EPSAR gaudeix de plena autonomia en la seua organització i de patrimoni propi per al compliment dels seus fins. La seua relació amb la Generalitat es realitza a través de la Conselleria d'Infraestructures i Transport (CIT).

L'estatut que regeix EPSAR va ser aprovat pel decret 170/1992, de 16 d'octubre, del Consell, i el seu article segon, estableix que l'objecte de l'Entitat és *"la gestió i explotació d'instal·lacions i serveis, i l'execució d'obres d'infraestructura, en matèria de proveïment d'aigua, de tractament, de depuració i, si escau, de reutilització de les aigües depurades i, en general, de totes aquelles mesures que puguen contribuir a incrementar l'eficiència de l'ús dels recursos hídrics a la Comunitat Valenciana, així com la gestió tributària del cànon de sanejament establert en aquesta Llei"*, segons la redacció donada per la Llei 16/2003, de 17 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat.

Aquest decret 170/1992, va ser modificat pel decret 71/1999, de 17 de maig, com a resposta a la modificació de la llei de creació de l'EPSAR introduïda per la Llei 10/1998, de 28 de desembre, de Mesures Fiscals i d'Organització de la Generalitat Valenciana, per la qual s'amplia l'àmbit d'actuació de l'Entitat a la realització d'obres d'infraestructura per al proveïment d'aigües de caràcter general.

D'altra banda, pel decret 193/2001, de 18 de desembre, s'ha modificat el reglament sobre el règim economicofinancer del cànon de sanejament, aprovat mitjançant el decret 266/1994, de 30 de desembre. Aquesta modificació ha vingut motivada pels canvis introduïts per la Llei 11/2000, de 28 de desembre, a la llei de creació de l'EPSAR, en relació amb els subjectes passius de l'impost, els usos industrials de l'aigua i les obligacions formals de les entitats subministradores d'aigua.

Cal destacar la modificació introduïda per la Llei 9/2001, de 27 de desembre, a la Llei 2/1992, en afectar a EPSAR el rendiment del cànon de sanejament i atribuir a l'Entitat les competències en matèria de gestió tributària del citat impost.

Així mateix, la Llei 11/2002 introdueix dos nous articles, el 28 i el 29, en la Llei 2/1992, on es regulen i tipifiquen les infraccions tributàries del cànon de sanejament i es graduen les sancions corresponents.

La Llei 16/2003, de 17 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat, a més de modificar l'apartat 3 de l'article 14 de la Llei 2/1992 i de donar una nova redacció al seu objecte social -tal com posem de manifest en els paràgrafs anteriors-, ha suprimit o modificat diversos articles destacant la introducció d'un de nou, el 20 bis, que considera les exempcions del pagament del cànon i la modificació dels òrgans de govern de l'Entitat (el Consell d'Administració passa a tenir de 7 a 9 vocals).

3.2 Activitat desenvolupada en l'exercici

La memòria o informe de gestió anual de l'exercici de 2004 informa de les activitats de l'Entitat en relació amb: l'explotació dels sistemes de sanejament i depuració d'aigües residuals, la gestió del cànon de sanejament, els vessats industrials i la construcció d'instal·lacions de sanejament que resumim tot seguit.

3.2.1 Explotació dels sistemes de sanejament

Segons el que disposa el decret 9/1993, EPSAR efectua treballs de control del manteniment i funcionament de totes les instal·lacions de sanejament públiques, a fi de comprovar la correcta aplicació del cànon i obtenir els màxims rendiments de depuració i qualitat dels serveis prestats. Actualment, EPSAR disposa de 6 empreses controladores i té signat un conveni amb la Diputació Provincial d'Alacant. EPSAR efectua també un programa de vigilància i control de les conduccions de l'abocament al mar existent a la Comunitat Valenciana. Les despeses d'explotació a aquest respecte han sigut les següents, en euros:

	<u>Import</u>
Explotació de les instal·lacions	91.319.000
- Finançament a entitats locals	53.120.000
- Explotació per EPSAR	38.199.000
Reformes, millores i reparacions	9.300.000
- Finançament a entitats locals	7.133.000
- Explotació per EPSAR	2.167.000
Control i vigilància instal·lacions	6.329.000
Cànon d'abocaments	-
Total	106.948.000

Les depuradores en servei a 31 de desembre de 2004 són 400, i entren en funcionament durant l'exercici 11 instal·lacions, de les quals destaca pel cabdal d'aigua tractat (3.600 m³ al dia) l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) de Moraira-Teulada.

El servei de potabilització d'aigua es realitza per mitjà de l'Estació de Tractament d'Aigües Potables (ETAP) de Sagunt (gestionada per EPSAR), i el cost del servei és de 667.000 euros.

Les actuacions de reformes, reparacions i millores en les depuradores, efectuades de forma directa o mitjançant el finançament als titulars, han comportat un cost per a EPSAR d'1.830.000 euros. Així mateix, l'EPSAR té subscrits diversos convenis amb diputacions i organismes de finançament d'actuacions de millora en les instal·lacions que han representat un cost per a l'Entitat de 2.665.000 euros.

Durant 2004 estaven en funcionament 8 instal·lacions de cogeneració a partir del biogàs, i s'han acabat els avantprojectes per muntar dues noves instal·lacions de cogeneració a partir de biogàs en les EDAR de Gandia i Almassora.

3.2.2 Gestió del cànon de sanejament

El cànon de sanejament meritat a partir de les declaracions-liquidacions de les entitats subministradores ha sigut de 119.743.000 euros, mentre que els ingressos per cànon efectivament percebuts han sigut de 115.953.000 euros, cosa que representa un 97% del total facturat, una mica inferior al de l'exercici anterior (99,6%).

Com a conseqüència de les actuacions de la inspecció tributària del cànon de sanejament, durant l'exercici de 2004 s'han tramitat 16 expedients que afectaven 14 obligats tributaris, aconseguint-se'n la regularització de 13, formalitzant-se 41 actes per un deute total d'1.020.000 euros i 34 expedients sancionadors per un import de 405.000 euros.

Exercint la potestat sancionadora en matèria tributària atribuïda a l'Entitat, en 2004 s'han iniciat 140 expedients sancionadors per: resultat d'actuacions inspectores, no presentació del MD 202 d'autoconsums, no presentació del MD 301 de declaració d'aigües residuals i presentació fora de temps de declaracions.

Durant 2004 s'ha actualitzat el cens de subministraments propis amb la presentació de 86 noves declaracions inicials (MD 202).

En l'exercici de 2004 s'ha iniciat la recaptació executiva del cànon marcada per la liquidació feta per EPSAR dels recàrrecs de constrenyiment sobre els ingressos efectuats fora del termini voluntari, i per l'execució del conveni de col·laboració amb la Diputació d'Alacant per a la recaptació executiva del cànon, mitjançant de l'organisme autònom Suma Gestió Tributària.

El conveni amb la Diputació de Castelló s'ha signat l'11 de juliol de 2005 i el conveni amb la Diputació de València es troba pendent d'aprovació i signatura.

3.2.3 Abocaments industrials

Al llarg de 2004 ha continuat la presentació voluntària de declaracions de producció d'aigües residuals (MD 301), s'han efectuat les pertinents comprovacions i s'han emés, si calia, els consegüents requeriments, així com les actuacions inspectores corresponents.

Com a desenvolupament del conveni subscrit entre EPSAR i la FVMP, s'han executat i finalitzat els plans de control d'abocaments a les xarxes de sanejament de 36 municipis, per la qual cosa al tancament de l'exercici disposen d'aquests plans un total de 146 municipis. Tota aquesta informació està integrant-se en un Sistema d'Informació Geogràfica (SIG).

S'han efectuat accions de control d'abocaments industrials per mitjà d'autoritzacions de connexió a la xarxa de col·lectors generals de la Generalitat Valenciana i identificació d'abocaments industrials que afecten el funcionament de les EDAR.

També convé destacar que per a incrementar el controls dels abocaments industrials, en desembre de 2004, s'han contractat tres assistències tècniques, una per província.

3.2.4 Construcció d'instal·lacions de sanejament

El II Pla Director de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana va ser aprovat pel decret 197/2003, de 3 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana i considera el període 2001-2008 com a termini de desenvolupament.

La inversió total prevista en el II Pla és de 1.054 milions d'euros i es durà a terme segons els distints programes que l'estructuren: col·lectors, sistemes de sanejament, reducció de nutrients, gestió dels fangs procedents de la depuració i reutilització de les aigües.

Durant 2004 s'han executat obres per 76.318.000 euros, s'han acabat obres per 30.363.000 euros, resten en execució diverses més per 154.038.000 euros i s'han iniciat d'altres per 89.127.000 euros.

A més a més durant 2004 s'han informat 149 nous desenvolupaments urbanístics que en virtut del que estableix l'article 30 de la Llei 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística, impliquen una previsió d'ingressos, en concepte de suplement d'infraestructures per a rebre i tractar en el futur aigües residuals dels dits desenvolupaments urbanístics, de 63.476.000 euros.

4. COMENTARIS SOBRE ELS ASPECTES MÉS IMPORTANTS DELS COMPTES ANUALS

4.1 Balanc

A continuació mostrem, en euros, la comparació entre el balanç d'EPSAR a 31 de desembre de 2004 i el de l'exercici anterior:

ACTIU	31-12-04	31-12-03	% Variació
Immobilitzat	473.361.513	417.445.222	13
Immobilitzacions immaterials	91.867	121.460	(24)
Immobilitzacions materials	473.257.532	417.311.648	13
Immobilitzacions financeres	12.114	12.114	-
Actiu circulant	95.524.901	76.972.954	24
Deutors	92.777.398	76.692.998	21
Tresoreria	2.264.279	240.499	841
Ajusts per periodificació	483.224	39.457	1.125
Total actiu	568.886.414	494.418.176	15

PASSIU	31-12-04	31-12-03	% Variació
Patrimoni	(13.208.031)	3.754.096	(452)
Resultat de l'exercici	(16.962.127)	14.183.880	(220)
Resultats d'exercicis anteriors	3.754.096	(10.429.784)	(136)
Ingressos per a distrib. en diversos exers.	184.937.406	157.936.060	17
Subvencions de capital	184.937.406	157.936.060	17
Creditors a llarg termini	266.236.104	202.585.793	31
Deutes amb entitats de crèdit	266.236.104	202.585.793	31
Creditors a curt termini	130.920.935	130.142.227	1
Deutes amb entitats de crèdit	80.871.547	84.989.670	(5)
Creditors comercials	46.259.959	41.315.960	12
D'altres deutes no comercials	3.789.429	3.835.826	(1)
Ajusts per periodificació	-	771	(100)
Total passiu	568.886.414	494.418.176	15

Quadre 1

En l'actiu, l'augment del 15% en la xifra del balanç de l'exercici de 2004 -per 568.886.414 euros- respecte de la de l'exercici de 2003, es deu, fonamentalment, a l'increment produït en les immobilitzacions materials i en el saldo pendent de cobrament per subvencions concedides (deutors). En el passiu, aquest augment és conseqüència dels deutes amb entitats de crèdit a llarg termini per al finançament de les instal·lacions.

En l'epígraf "Deutors", el saldo més significatiu és el de "Deutors per cànon", que a 31 de desembre de 2004 té un import de 57.129.727 euros i representa un increment del 2% respecte de 2003.

A diferència de l'exercici anterior, a 31 de desembre de 2004, els fons propis d'EPSAR són negatius en 13.208.031 euros, a causa del resultat negatiu obtingut en l'exercici. També cal indicar que el fons de maniobra de l'Entitat segons el balanç resulta negatiu en 35.396.034 euros, cosa que podria traduir-se en problemes de liquiditat a curt termini.

4.2 Epígrafs més significatius del balanç

4.2.1 Immobilitzacions materials

La composició i el moviment registrat durant l'exercici de 2004 en els diferents comptes d'aquest epígraf, és el següent en euros:

Comptes	31-12-03	Altes	Baixes	Traspassos	31-12-03
Mobiliari i equips d'oficina	200.694	13.088	(1.406)	-	212.376
Equips informàtics	321.555	53.107	(14.346)	-	360.316
D'altres instal·lacions	33.732	842	-	-	34.574
Constr. en curs gest. per a tercers	91.754.722	72.534.170	-	(28.623.234)	135.665.658
Constr. acabades gest. per a tercers	372.405.837	3.467.477	(8.553.300)	28.623.234	395.943.248
Valor cost	464.716.540	76.068.684	(8.569.052)	-	532.216.172
Amortització acumulada	(47.404.891)	(11.615.210)	61.461	-	(58.958.640)
Valor net	417.311.649	64.453.474	8.507.591	-	473.257.532

Quadre 2

La memòria dels comptes anuals d'EPSAR no informa adequadament dels moviments experimentats per les immobilitzacions materials durant l'exercici de 2004. El quadre 2, elaborat per aquesta institució, s'ha obtingut de la informació comptable i una altra d'addicional sobre les altes de l'exercici facilitades per l'Entitat. Les diferències provenen, bàsicament, de les addicions i baixes per traspàs de l'immobilitzat en curs, per import de 3.467.477 euros que corresponen a altes directes en "Construccions acabades gestionades per a tercers".

La informació de la memòria no conté tots els aspectes establits en el Pla General de Comptabilitat, com ara la informació relativa als elements totalment amortitzats, a les assegurances contractades per cobrir riscos o als traspessos comptabilitzats en l'exercici. Així mateix, la memòria de l'exercici hauria de comentar la distinta naturalesa dels elements comptabilitzats en les immobilitzacions materials, i indicar l'administració que va encomanar l'execució de les obres o l'explotació de les instal·lacions i la seua vocació de permanència en el balanç de l'Entitat, així com indicar les subvencions rebudes o l'endeutament contret per al finançament de dites obres.

Les immobilitzacions materials es troben valorades al cost d'adquisició. Les despeses de conservació i manteniment incorreguts durant l'exercici es carreguen al compte de pèrdues i beneficis.

Les "Construccions gestionades per tercers" s'amortitzen una vegada finalitzades i mentre no són lliurades formalment a les administracions que n'han encomanat l'execució, per períodes de 33 anys per a les instal·lacions de sanejament i de 25 anys per a les instal·lacions de cogeneració elèctrica i de proveïment d'aigua.

EPSAR considera com a construccions gestionades per a tercers (Generalitat Valenciana o ajuntaments), tant les instal·lacions de sanejament d'aigües residuals com les de proveïment d'aigües i les de cogeneració d'energia, ja que no disposa de la seua titularitat, tret que n'hi haja un acord exprés. En el cas de les instal·lacions que han sigut lliurades a una altra Administració pública, es donen de baixa en l'immobilitzat i es computa la corresponent despesa en el compte de pèrdues i beneficis.

No obstant això, no hem obtingut evidència de la incorporació d'aquestes obres i construccions a l'inventari general de béns i drets de l'Administració que les encomana. A més, EPSAR paga i contracta aquestes obres recurrent, si escau, a l'endeutament necessari per al seu finançament (apartats 4.2.6 i 4.2.7). Per tant, reiterem la recomanació assenyalada per aquesta Sindicatura de Comptes en informes de fiscalització d'exercicis anteriors, en relació a la necessitat d'aclarir la propietat i l'ús de les citades obres i projectes, tant per determinar el seu assentament comptable, com el règim jurídic aplicable.

D'altra banda, les baixes registrades en "Construccions acabades gestionades per a tercers", corresponen a les instal·lacions executades, acabades i formalment rebudes per EPSAR en l'exercici de 2004, que han sigut transferides a les entitats locals que encomanaren la seua execució.

En aquest sentit la comparança duta a terme per aquesta institució de la informació rebuda per l'Entitat de les obres lliurades a les entitats locals, classificada per exercicis, amb les baixes comptabilitzades en l'immobilitzat, ha posat de manifest que s'han comptabilitzat baixes per obres lliurades en 2003, per un import de 4.592.590 euros, i s'ha produït el lliurament de dues obres la baixa de les quals, 3.307.052 euros, no es recull comptablement.

Segons les explicacions rebudes de l'Entitat, el primer cas és conseqüència del retard amb què el departament encarregat ha subministrat la informació i les corresponents

actes de lliurament. L'Entitat no té establert un procediment que regule aquest tràmit per la qual cosa no ha sigut possible verificar el moment en què es produeix la referida comunicació.

En el segon cas, no s'han comptabilitzat les baixes per haver-se produït el lliurament provisional per al seu ús amb caràcter previ a la recepció de les obres.

A 31 de desembre de 2004, l'import de les obres finalitzades i lliurades per al seu ús pujava a 71.841.325 euros; 68.534.272 dels quals es trobaven comptabilitzats com a baixes en l'immobilitzat.

Seria aconsellable que els fets amb transcendència econòmica per a l'Entitat quedaren adequadament documentats i que els departaments gestors els comunicaren en temps i forma al responsable del seu assentament comptable.

Hem verificat una mostra significativa de les altes produïdes en l'immobilitzat durant 2004 i hem observat, en algun cas, que no s'adjunta la factura del contractista a la certificació de l'obra expedida per l'Administració o, en el cas que s'emeta, no es registra d'entrada en l'Entitat. També hem detectat alguns casos en què el termini de pagament és superior a l'establert per l'Entitat, sense que s'hagen pagat els corresponents interessos de demora.

Les proves realitzades sobre les dotacions a l'amortització de l'exercici realitzades per EPSAR han posat de manifest que són raonables i es troben adequadament comptabilitzades.

Igualment hem verificat que els béns de l'Entitat es troben raonablement coberts amb les corresponents pòlisses d'assegurances sobre el continent i el contingut i que l'import de les primes s'ha registrat comptablement de forma adequada.

4.2.2 Deutors

A continuació es mostra, en euros, el desglossament d'aquest epígraf del balanç:

Concepte	Import
Deutors per cànon	57.129.727
Administracions públiques	34.587.438
Deutors diversos	1.060.233
Total	92.777.398

Quadre 3

a) *Deutors per cànon*

El saldo d'aquest compte, a 31 de desembre de 2004, recull el cànon de sanejament pendent d'ingressar meritat en l'exercici de 2004 i anteriors, amb el detall següent en euros:

Concepte	Import
Declaracions-liquidacions entitats subministradores	54.175.061
<i>Presentades en 2005 per cànon 2004 i anteriors</i>	34.510.995
<i>Presentades en 2004 i anteriors</i>	17.843.011
<i>Pendent d'ingrés entitats administradores</i>	1.821.055
Deutors per interessos de demora, sancions i recàrrecs	509.561
Liquidacions por autoconsum d'aigua	2.445.105
Total	57.129.727

Quadre 4

Formant part dels deutors per cànon, figuren amb saldo creditor 4.479.705 euros que corresponen a quantitats lliurades per entitats subministradores en una quantia superior al cànon facturat; raó per la qual es proposa reclassificar-les a comptes de naturalesa creditora.

a.1) Declaracions-liquidacions presentades en 2005 corresponents a 2004 i exercicis anteriors

D'acord amb la normativa aplicable, a les primeries de 2005 les empreses subministradores tenen l'obligació de presentar el model que inclou la facturació del cànon meritat en el quart trimestre de 2004.

EPSAR recull comptablement la dita facturació en un compte específic. Segons la informació facilitada pel departament gestor del cànon, la facturació pendent de cobrament que figura en els models presentats puja a 31.524.916 euros. La diferència respecte a l'import de 34.510.995 euros, correspon bàsicament a l'import de liquidacions d'autoconsums pendents de resolució i liquidació comptabilitzades al tancament de l'exercici per un import de 2.773.216 euros.

Aquest import es troba pendent de liquidació a la data de realització del nostre treball, per la qual cosa fins que no es produïska el corresponent acte administratiu, no pot considerar-se com a pendent de cobrament i hauria d'anul·lar-se a càrrec dels resultats de l'exercici.

L'import net registrat com a ingressos de l'exercici per aquest concepte va ser de 2.591.273 euros. La diferència amb l'import comptabilitzat com a deute que indiquem en el paràgraf anterior, s'ha registrat com anul·lació parcial del saldo pendent de cobrament que citem en el punt a.5).

a.2) Declaracions-liquidacions presentades en 2004 i exercicis anteriors

El saldo pendent de cobrament al tancament de l'exercici per les declaracions-liquidacions presentades del cànon en 2004, s'ha reduït en un 22% respecte del de l'exercici de 2003.

L'import total del cànon facturat, segons els models presentats per les entitats subministradores i corresponents als tres primers trimestres de l'exercici va pujar a 85.232.086 euros i els cobraments efectuats en l'exercici, corresponents al cànon facturat en l'exercici de 2004 i anteriors a 86.338.561 euros.

En aquest compte també es recull l'ajust per les diferències anuals corresponents a la facturació de l'exercici anterior produïdes com a conseqüència d'anul·lacions i refacturacions del cànon per part de les empreses subministradores. L'import corresponent a aquestes diferències de facturació de l'exercici de 2003, va implicar un minvament de l'import facturat de 2.145.015 euros.

En l'exercici de 2004 s'ha comptabilitzat la facturació del cànon corresponent als exercicis de 2002 i 2003, que no havia sigut tramesa en el seu moment per un import d'1.270.641 euros.

Igualment, el saldo de declaracions-liquidacions presentades en 2004 i exercicis anteriors, inclou un import d'1.150.426 euros que tal com comentem en aquest apartat, han sigut cedits per al seu cobrament en executiva a l'organisme autònom de la Diputació Provincial d'Alacant, Suma Gestió Tributària.

Respecte del saldo del cànon pendent de cobrament que figura al tancament de l'exercici, cal assenyalar que existeixen dubtes raonables sobre el cobrament d'un percentatge significatiu. Tal com hem posat de manifest en informes anteriors, a causa del sistema de confecció de declaracions-liquidacions fins l'exercici de 2001, EPSAR no pot determinar adequadament l'antiguitat de tots els drets de cobrament comptabilitzats.

No obstant això, EPSAR ha efectuat una sèrie d'actuacions a fi de recaptar o verificar els imports del cànon comptabilitzats, de les quals es desprén la necessitat de depurar o fer les provisions, amb caràcter mínim, el saldo de deutors per cànon en els imports que s'especifiquen. Vegeu al respecte el que indiquem en el paràgraf *a.6)* següent.

Cànon meritat entre els exercicis 1996 i 2000

- En 1998 EPSAR emeté 376 requeriments a les entitats subministradores, demanant una relació detallada dels imports no cobrats del cànon facturat en rebuts d'aigua abans del primer de gener de 1996, i s'hi va obtenir un import d'1.206.568 euros. Els citats requeriments no foren atesos per quinze ajuntaments, que proveïen una població rellevant, per la qual cosa la xifra indicada presenta importants limitacions.

D'aquest import, únicament es van liquidar 52.943 euros, 18.334 dels quals han sigut donats de baixa en l'exercici de 2003 per prescripció. El saldo restant, 1.153.625 euros, hauria d'haver-se donat de baixa en exercicis anteriors, tal com comentàrem en l'informe de fiscalització de 2002.

- Des de gener de 2000 fins a gener de 2004, EPSAR ha sol·licitat de forma periòdica la informació relativa als subjectes passius que no han pagat el cànon referit al període comprés entre el segon semestre de 1997 i anteriors, i el segon semestre de l'exercici de 2000, per mitjà del model de comunicació de dades aprovat per ordre de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació de 18 d'octubre de 1999.

Corresponent a aquest període s'ha obtingut un import global de 4.714.527 euros pel cànon facturat i no cobrat, dels qual solament s'han liquidat 1.233.702 euros, perquè la resta s'ha considerat no liquidable; s'han cobrat 149.576 euros i s'han compensat uns altres 200.524 euros.

Per tant, 3.742.823 euros poden considerar-se incobrables per prescripció (no s'ha practicat liquidació o notificació) i 621.605 euros, corresponents a les liquidacions en període executiu, sense que s'haja iniciat cap procediment de constrenyiment, haurien de qualificar-se de cobrament dubtós i ser objecte de provisió.

Cànon meritat entre els exercicis de 2001 i 2003

- Pel decret 193/2001, de 18 de desembre, desenvolupat per l'ordre de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació de 10 de juny de 2002, es van introduir certes millores tècniques en la gestió del cànon en exigir a les entitats subministradores -tret dels ajuntaments que utilitzen la via de constrenyiment en el procediment de recaptació del subministrament de l'aigua potable-, la presentació dels models de declaracions, liquidacions i relacions informatives d'impagats. Tot això a fi de facilitar la determinació de l'antiguitat dels deutes comptabilitzats i conciliar el seu import amb el seu comunicat.
- Entre gener de 2002 i gener de 2005 les entitats subministradores han presentat la informació corresponent als impagats de l'exercici de 2001, 2002 i 2003. La informació processada fins a la realització del nostre treball, suma un import de cànon facturar pendent de cobrament de 7.322.990 euros, sense que s'hagen practicat les liquidacions tributàries conseqüents.

Aquest import es troba limitat a més de per no incloure la informació d'impagats de determinats ajuntaments d'acord amb la normativa, pel fet que un nombre important d'empreses subministradores no han presentat les citades declaracions, i perquè es troba pendent de processar part de la informació rebuda.

Quant a l'efectiva exigència dels models prevists per la normativa citada i concretament sobre aquell en què les entitats subministradores han de detallar la relació de rebuts impagats de l'exercici immediat anterior, cal dir que EPSAR no ha iniciat cap expedient sancionador per la falta de presentació d'aquests models.

Segons la informació facilitada pel departament gestor del cànon d'EPSAR, de l'import processat, fins a la data, les entitats subministradores n'han cobrat un 38%, segons el detall següent, en euros i per exercicis:

Exercici	Deute	Cobraments	Observacions
2001	4.416.379	-	-
2002	1.259.147	408.490	De 2001 i anteriors
2003	1.647.464	821.501	Bàsicament de 2001
2004	-	782.933	Bàsicament de 2002
2005	-	746.517	Bàsicament de 2003
Total	7.322.990	2.759.441	

Quadre 5

Per tant, l'import pendent de cobrament al tancament de l'exercici de 2004, corresponent a impagats de l'exercici de 2002 o anteriors, pujava a 3.662.602 euros, per la qual cosa caldria qualificar-lo de cobrament dubtós i fer-ne la provisió, almenys parcialment.

Pel que fa a les liquidacions tributàries vençudes i no cobrades, tal com hem assenyalat en els paràgrafs anteriors, amb data 15 de setembre de 2004, EPSAR ha subscrit un conveni de col·laboració amb la Diputació Provincial d'Alacant a fi que l'organisme autònom provincial Suma Gestió Tributària assumisca la recaptació executiva del cànon de sanejament als obligats tributaris de la província, tret de les entitats locals.

Amb la mateixa finalitat, amb data 11 de juliol de 2005, s'ha formalitzat un conveni amb la Diputació Provincial de Castelló, relatiu al seu àmbit d'actuació. Respecte de la província de València, els tràmits per a la formalització d'un conveni similar amb la Diputació Provincial de València, es troba en una fase de negociació més endarrerida.

Des de la signatura del conveni amb la Diputació Provincial d'Alacant, s'han produït cobraments en executiva per autoconsums i impagats per un total de 123.901 euros.

a.3) Pendent d'ingrés per les entitats subministradores

El saldo d'aquest compte, 1.821.055 euros, comprén els deutes d'entitats subministradores per cànon cobrat als contribuents i no ingressat a EPSAR, així com el deute tributari liquidat per mitjà d'actes d'inspecció tramitades.

Tal com indica l'informe de gestió de l'Entitat, durant 2004 s'han tramitat 16 inspeccions que afectaven 14 obligats tributaris, i s'ha aconseguit la regularització de la situació tributària en 13 casos. Com a conseqüència de la dita regularització, s'han formulat 41 actes per un deute total d'1.019.990 euros (inclou el principal, els interessos i els recàrrecs). Al tancament de l'exercici, d'aquest import s'havien cobrat un total de 249.771 euros. Aquestes actuacions impliquen una millora respecte de l'exercici anterior i, consegüentment, caldrà continuar per aquesta via a fi d'anar incrementant les inspeccions i pujar els percentatges d'ingrés del cànon.

a.4) Deutors per interessos de demora, sancions i recàrrecs

El saldo d'aquest compte, 509.561 euros, comprén bàsicament els recàrrecs i sancions aplicats per la presentació fora de termini de les liquidacions.

Hem observat que, en general, EPSAR no aplica el recàrrec del 10% pels cobraments obtinguts fora del període voluntari. No obstant això, tal com indica en el seu informe de gestió, com a resultat de la comprovació en 2004 del compliment de les obligacions de presentació i ingressos del cànon de sanejament imposades a les entitats subministradores, s'han emés liquidacions de recàrrecs per un import de 49.061 euros, i s'ha proposat l'inici d'expedients sancionadors per un import de 100.743 euros.

Així mateix, la comprovació del contingut de les autoliquidacions presentades per les entitats subministradores, han posat de manifest diferències entre el declarat pel subjecte passiu i el que havia de declarar i ingressar d'acord amb la normativa reguladora. Com a resultat d'aquesta comprovació, EPSAR ha emés 40 liquidacions de diferències per un import total de 105.157 euros.

De la regularització aconseguida per 13 tributaris obligats que hem citat adés, s'han derivat 34 expedients sancionadors per un import total de 404.714 euros. Al llarg de l'exercici s'han cobrat 199.324 euros.

Aquesta informació facilitada per l'Entitat, però, no té la seua correspondència amb els moviments que presenten els comptes reflectits en la comptabilitat, destinats a registrar aquests conceptes.

a.5) Liquidacions per autoconsums d'aigua

El saldo del cànon pendent d'ingressar per liquidacions d'autoconsums d'aigua, per un import de 2.445.105 euros, prové en la seua totalitat d'exercicis anteriors.

En el nostre informe de fiscalització corresponent a l'exercici de 2003 ja vam posar de manifest alguns aspectes relatius a les dificultats de cobrament d'aquest saldo, i vam proposar qualificar-lo com a deutes de cobrament dubtós i fer-ne la provisió de la pràctica totalitat, com a conseqüència de no haver iniciat el procediment de constrenyiment de gran part del deute liquidat i vençut, i d'altra banda, de no haver pogut practicar la notificació d'altres liquidacions (empreses desaparegudes, etc.) que fan disminuir notablement la probabilitat de cobrament.

EPSAR ha imputat en l'exercici com a despeses extraordinàries l'anul·lació i la baixa per prescripció de liquidacions d'autoconsums, per un import total de 579.526 euros. Aquest import representa el 17% del saldo que havia en aquest compte a l'inici de l'exercici i un 55% de la disminució del saldo experimentada per aquest compte durant l'exercici.

Tal com hem posat de manifest en el punt *a.1)* d'aquest apartat, al tancament de l'exercici es recullen en l'epígraf de liquidacions pendents de rebre, les liquidacions d'autoconsums pendents de resolució per un import de 2.773.216 euros que no havien sigut liquidades al tancament de l'exercici.

a.6) Cànon de cobrament dubtós

Com a resultat del que hem indicat en els cinc punts anteriors respecte a les dificultats de cobrament de determinats deutes tributaris i amb les limitacions comentades, aquesta Sindicatura entén que l'Entitat hauria de considerar la classificació com de cobrament dubtós o de molt dubtós cobrament, un import mínim de 12.776.186 euros, per a la seua consegüent provisió per a insolvències o, si cal, baixa comptable.

Aquest import representa el 56% del saldo comptabilitzat com a pendent de cobrament al tancament de l'exercici, exclòs l'import corresponent a les declaracions-liquidacions presentades en 2005.

En aquest sentit, EPSAR ha imputat en l'exercici com a despeses extraordinàries l'anul·lació i la baixa per prescripció de liquidacions de cànon i d'autoconsums, per un import conjunt de 2.406.033 euros. D'aquest import, 1.826.507 euros correspon a la facturació del cànon pendent de cobrament de les declaracions-liquidacions presentades en exercicis anteriors que es comenten en el punt *a.2)* i la resta, 579.526 euros, a les liquidacions d'autoconsums que hem comentat en el punt *a.5)*.

b) Administracions públiques

A 31 de desembre de 2004, el saldo d'"Administracions públiques", en euros, presenta el desglossament següent:

Concepte	Import
Generalitat Valenciana subvencions de capital	32.127.397
Subvenció capital diversos ajuntaments	2.158.273
Hisenda Pública retencions pendents de devolució	4.816
Hisenda Pública deutora per IVA	296.952
Total	34.587.438

Quadre 6

Tal com indiquem en l'apartat 4.2.5, l'import de les subvencions de capital concedides per la Generalitat Valenciana en l'exercici de 2004, va pujar a 33.486.512 euros. La diferència, 1.359.115 euros, correspon a la compensació realitzada per l'import del deute d'EPSAR amb la Conselleria en concepte de taxes de direcció i inspecció d'obres.

A la data de realització del nostre treball, s'havia cobrat d'aquest saldo un import de 17.363.125 euros.

Com indicàvem en el nostre informe de l'exercici anterior, inclòs en l'epígraf "Subvencions de capital de diversos ajuntaments", es troben 1.059.043 euros pendent de cobrament dels ajuntaments d'Onda i Betxí, que procedeixen de l'exercici de 1995. A més a més hi comentàvem la possible existència de dificultats per al cobrament de 119.618 euros de l'Ajuntament de Rocafort, atesa la seua antiguitat, la impossibilitat d'utilitzar el mecanisme de compensació de deutes i la falta d'exigència de l'aval. Durant

l'exercici de 2004 el saldo dels deutes d'aquests ajuntaments no ha patit cap modificació, per la qual cosa caldria fer-ne una provisió íntegra.

La resta del saldo pendent d'aquest epígraf correspon, bàsicament, a l'import de les subvencions de capital concedides en 2004 per diversos ajuntaments per a la construcció d'instal·lacions de depuració en virtut dels convenis subscrits.

c) *Deutors diversos*

El saldo d'aquest compte mostra el detall següent, en euros:

Concepte	Import
Clients	463.277
Deutors per excés de finançament	349.937
Deutors aportació obres	220.789
Anuncis licitació	26.230
Total	1.060.233

Quadre 7

El saldo mantingut en el compte "Clients", correspon, pràcticament tot, a l'Ajuntament de Sagunt per les despeses de funcionament de l'ETAP (subministrament d'aigua potable) gestionada per EPSAR.

Com comentàvem en el nostre informe de 2003, el saldo que presenta el compte "Deutors per excés de finançament", inclou 154.565 euros lliurats en exercicis anteriors a una empresa que explotava una instal·lació depuradora, que a 31 de desembre de 2003, no havien sigut compensats amb les certificacions que mensualment factura la citada empresa a EPSAR, i hi recomanàvem la seua regularització. Al tancament de l'exercici de 2004, EPSAR no havia adoptat cap mesura per regularitzar el dit import.

Igualment hi recomanàvem dotar la consegüent provisió per aquells saldos deutors d'ajuntament per excessos de finançament concedit, de difícil recuperació en no tenir nous finançaments aprovats, l'import dels quals pujava a 184.361 euros. Aquests saldos s'han mantingut sense variació al llarg de 2004.

La pràctica totalitat del saldo que mostra el compte "Deutors per excés de finançament" al tancament de l'exercici prové d'exercicis anteriors.

4.2.3 Tresoreria

El saldo a 31 de desembre de 2004, en euros, està compost per:

Comptes	Import
Caixa, metàl·lic	1.411
Bancs, comptes corrents operatius	14.281
Bancs, comptes restringits cànon sanejament	2.244.565
Bancs, comptes restringits autoconsum	4.022
Total	2.264.279

Quadre 8

El saldo d'aquest epígraf s'ha incrementat significativament respecte de 2003 com a conseqüència de l'import existent en els comptes restringits del cànon de sanejament.

La informació rebuda de les entitats financeres no ha sigut completa i s'han posat de manifest algunes incidències en relació amb les persones autoritzades per a la disposició de fons i el règim de disposició. Igualment hem observat l'existència de dos comptes la informació dels quals no havia sigut facilitada per l'Entitat. En els dos casos el saldo al tancament de l'exercici era de zero euros.

Caldria millorar el control intern de la tresoreria segregant la funció de portar la caixa i els bancs de la del registre comptable de les operacions de tresoreria, amb l'adequada supervisió dels arqueigs de caixa i mitjançant la constatació de la comptabilitat del pagament de les factures rebudes.

4.2.4 Patrimoni

Aquest epígraf presenta un saldo negatiu de 13.208.031 euros, com a resultat de les pèrdues comptabilitzades en l'exercici per import de 16.962.127 euros.

4.2.5 Ingressos per a distribuir en diversos exercicis

La composició del saldo i els moviments haguts en l'exercici en aquest epígraf es mostren tot seguit en euros:

Subvencions de capital	31-12-03	Subvencions percebudes	Traspàs a resultats	31-12-04
Subvencions 1993-2001	87.850.978	-	2.898.064	84.952.914
Subvencions CIT 2002	32.560.031	-	1.079.466	31.480.565
Subvencions CIT 2003	37.062.072	-	3.586.692	33.475.380
Subvencions CIT 2004	-	33.486.512	727.834	32.758.678
Subvencions CCLL	289.779	967.153	8.272	1.248.660
D'altres subvencions	173.200	978.751	130.742	1.021.209
Total	157.936.060	35.432.416	8.431.070	184.937.406

CIT: Conselleria d'Infraestructures i Transport; CCLL: Corporacions locals.

Quadre 9

La memòria de l'exercici no explica suficientment els criteris d'imputació a resultats d'aquestes subvencions, ni el seu repartiment proporcional entre les instal·lacions finançades i comptabilitzades. Al seu torn, en l'apartat relatiu a les immobilitzacions materials, tampoc no es detallen les subvencions rebudes per a finançar els distints elements de l'immobilitzat.

Tal com indicàvem en el nostre informe de fiscalització de 2003, en "Subvencions 1993-2001", s'han comptabilitzat les subvencions de capital que de forma acumulada s'han registrat en els exercicis referits mitjançant imputacions a l'haver de l'epígraf "Saldo dels dipòsits en administració".

L'import de les subvencions de capital comptabilitzades en 2004, ha pujat a 33.486.512 euros i presenta el detall següent segons la procedència del finançament dels fons, en euros:

Concepte	Imports			
	Comptabilitzat	Obra executada	Justificat	Trasp. a resul.
Fons cohesió 1994	1.143.736	2.942.645	3.342.135	12.234
Fons cohesió Xúquer I	5.651.817	9.722.268	11.669.332	-
Fons cohesió Xúquer II	3.051.406	3.799.471	3.925.202	13.681
Fons cohesió Xúquer III	5.142.583	7.676.180	6.603.450	13.322
FEDER	5.100.000	9.163.411	9.163.411	23.765
Fons propis GV	13.396.970	41.541.889	41.541.889	664.832
Total	33.486.512	74.845.864	76.245.419	727.834

Quadre 10

L'import justificat del quadre anterior és superior al de l'obra executada en recollir imports executats i pagats en els últims mesos de l'exercici de 2003, corresponents a les obres finançades amb Fons de Cohesió.

El pressupost del programa 442.10 de la Conselleria d'Infraestructures i Transport de l'exercici de 2004, preveia una transferència de capital a favor d'EPSAR per un import de 13.396.970 euros finançada amb fons propis.

Per acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 26 de novembre de 2004, s'autoritza una generació de crèdit de 5.100.000 euros, destinada a incrementar la dotació de la línia "Infraestructura de sanejament i depuració" per finançar sis projectes l'execució dels quals és responsabilitat d'EPSAR.

Adicionalment durant l'exercici i com a conseqüència de la resolució de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, de data 24 de setembre, per la qual s'autoritzava, entre altres, un augment de crèdits en el capítol 7 del dit programa de despesa, per un import global de 18.019.925 euros, i en virtut de la generació en ingressos del mateix import vinculada a ajudes del Fons de cohesió per a programes de sanejament competència de l'EPSAR (línia X0812), es va ampliar l'import concedit en aquesta xifra, finançada amb els esmentats Fons.

Per tant, l'import total de les subvencions concedides a EPSAR per part de la Conselleria d'Infraestructures i Transport durant l'exercici de 2004 ha pujat a 36.516.895 euros.

Pel que fa als Fons de cohesió, EPSAR ha justificat fins al 15 de desembre de 2004 pagaments i obra executada, pagada en els primers mesos de 2005, per un import global de 25.540.119 euros, i ha comptabilitzat com a subvencions rebudes solament l'import de les obligacions reconegudes a 31 de desembre per la Conselleria, que va pujar a 14.989.542 euros.

Ja que els Fons de Cohesió financen fins a un 80% del cost màxim elegible, EPSAR hauria d'haver comptabilitzat, al tancament de l'exercici, en aquest epígraf, el resultat d'aplicar el dit percentatge sobre els imports justificats dels distints projectes fins al límit de la subvenció concedida, per un import conjunt de 15.218.475 euros, havent d'incrementar el saldo pendent de cobrament de "Generalitat Valenciana, subvencions de capital" que es recull en l'apartat 4.2.2 b) d'aquest informe en 228.933 euros.

Al tancament de l'exercici s'ha dotat l'amortització de les obres finançades i finalitzades per un import de 2.172.812 euros. Paral·lelament s'ha comptabilitzat com a ingressos de l'exercici un import de 727.834 euros per la part de les subvencions rebudes que s'apliquen a resultats.

Quant a les subvencions que provenen de les corporacions locals, registrades per un import de 967.153 euros, cal indicar els aspectes següents en relació amb la seua aportació al finançament de les obres de sanejament previstes en el I i II Plans Directors de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana, aprovats respectivament pel decret 7/1994, d'11 de gener, i pel decret 197/2003, de 3 d'octubre:

- L'import de les obres finançades, segons la informació facilitada, puja a 12.955.934 euros i el finançament que han de rebre les entitats locals a 2.655.881 euros, cosa que representa un índex mitjà de finançament del 20%.
- EPSAR ha comptabilitzat com a subvenció el percentatge corresponent a les obres executades en 2004, 967.153 euros. Algunes d'aquestes obres s'executaren en 2003 per un import de 289.779 euros i van ser recollides en aquest apartat en el nostre informe del citat exercici.

A més, en relació amb el finançament que prové de les entitats locals, cal destacar:

- S'han executat obres encomanades per entitats locals per a les quals no consta que se'ls haja sol·licitat la corresponent aportació municipal.
- L'import de la direcció d'obra, la contractació de la qual també corre a càrrec de l'EPSAR, no s'inclou en el càlcul del finançament.
- Igualment, el finançament es determina sobre el pressupost d'adjudicació, sense tenir en compte l'existència, amb caràcter general, de modificats, complementaris i liquidacions d'obra que incrementen habitualment el cost total de les obres.

Al seu torn, l'import comptabilitzat corresponent al finançament d'obres executades per al sector privat ha pujat a 978.751 euros. Un dels requisits per a la tramitació d'aquests expedients és la justificació de l'ingrés per part dels interessats. L'import comptabilitzat al tancament de l'exercici havia d'haver sigut minvat en 63.558 euros com a conseqüència de la modificació de la quantia per finançar en un expedient.

4.2.6 Creditors a llarg termini

El saldo d'aquest epígraf, que s'eleva a 266.236.104 euros, s'ha vist incrementat en un 31% respecte a l'exercici anterior, i correspon als deutes amb venciment superior a un any pels préstecs subscrits amb entitats de crèdit per a finançar la construcció d'instal·lacions de sanejament i depuració d'aigües residuals. El detall dels citats préstecs és el següent, en euros:

Entitat	Capital concedit	Capital pend. amortitz.	Disposició	Venciment	Tipus interès
Banc Europeu Inversions I (Tram C)	42.070.847	2.731.875	1996	2010	5,00%
		6.556.497	1996	2010	5,00%
		6.556.497	1996	2010	5,00%
		3.278.244	1997	2010	5,00%
Banc Europeu Inversions I (Tram D)	24.040.485	1.639.123	1997	2011	3,81%
		5.736.934	1997	2011	3,81%
		5.736.934	1998	2011	3,81%
Banc Europeu Inversions II (Tram A)	24.000.000	12.000.000	1999	2009	Euribor-0,13%
		12.000.000	1999	2009	Euribor-0,13%
Banc Europeu Inversions II (Tram B)	18.000.000	6.000.000	2000	2020	EuriboR+0,15%
		12.000.000	2000	2020	5,56%
Banc Europeu Inversions II (Tram C)	42.000.000	18.000.000	2001	2020	5,27%
		12.000.000	2001	2020	5,02%
		12.000.000	2001	2020	4,99%
Banc Europeu Inversions III (Tram A)	42.000.000	12.000.000	2001	2026	4,26%
		18.000.000	2002	2026	4,12%
		12.000.000	2002	2026	4,11%
Banc Europeu Inversions III (Tram B)	78.000.000	18.000.000	2003	2028	Euribor+0,12%
		18.000.000	2003	2028	3,48%
		6.000.000	2004	2028	3,40%
		18.000.000	2004	2029	Euribor
		18.000.000	2004	2029	2,101%
Dexia Sabadell, Banc Local	20.000.000	20.000.000	2004	2006	Euribor+0,12%
Caixa Catalunya	10.000.000	10.000.000	2004	2006	Euribor+0,12%
Total	300.111.332	266.236.104			

Quadre 11

A més dels préstecs que figuren en el quadre anterior, hi ha tres préstecs concertats en 1995, per un import conjunt de 19.231.185 euros, amb l'últim venciment en 2005, i el saldo pendent d'amortitzar dels quals, 2.339.567 euros, s'ha traspassat a curt termini juntament amb l'import d'altres venciments a curt termini de préstecs a llarg termini per un import de 6.010.121 euros.

L'import amortitzat durant l'exercici dels préstecs a llarg termini vigents ha pujat a 10.262.539 euros.

Les disposicions efectuades en 2004 del contracte subscrit amb el Banc Europeu d'Inversions III (Tram B), han pujat a 42.000.000 d'euros, havent acordat una aplicació d'un tipus d'interés que oscil·la entre el 3,40% i el 2,058% atenent les indicacions de l'Institut Valencià de Finances, la constatació documental del qual no s'inclou en l'expedient.

En 2004 s'han concertat dos préstecs amb la Caixa de Catalunya i Deixa Sabadell Banc Local, S.A. per un import de 10.000.000 i 20.000.000 d'euros respectivament, i amb una durada de 18 a 24 mesos. Cap dels dos préstecs han sigut avalats per la Generalitat Valenciana.

Les necessitats de finançament de SAR, originades per l'execució dels projectes de sanejament que li encomanen, caldria regular-les i planificar-les adequadament, tenint-ne en compte el volum contret, el seu ritme de creixement i les previsions de major endeutament que deriven del II Pla Director de Sanejament de la Comunitat Valenciana, així com la insuficiència dels ingressos generats o obtinguts per l'Entitat per a amortitzar-ho. Tot això, sense perjudici del que hem comentat en l'apartat 4.2.1 respecte de la titularitat de les instal·lacions i projectes esmentats i la seua incidència en el compliment de la normativa legal vigent respecte l'endeutament contret per al seu finançament.

Igual que succeïa en l'exercici de 2003, la memòria dels comptes anuals no fa referència al tipus d'interés mitjà dels deutes a llarg termini.

4.2.7 Creditors a curt termini

La composició d'aquest epígraf del passiu del balanç, és la següent en euros:

Concepte	Import
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	80.871.547
Creditors comercials	46.259.959
D'altres deutes no comercials	3.789.429
Total	130.920.935

Quadre 12

a) *Deutes a curt termini amb entitats de crèdit*

El saldo d'aquest epígraf agrupa l'import del deute pel saldo disposat a 31 de desembre de 2004 de quatre pòlisses de crèdit que vencen en l'exercici de 2005, per 69.786.298 euros, interessos meritats i no vençuts per 2.735.561 euros i 8.349.688 euros corresponents als venciments a curt termini de préstecs a llarg termini (apartat 4.2.6).

El límit de crèdit de les citades quatre pòlisses puja a 70.000.000 d'euros. Aquestes pòlisses han sigut contractades a un tipus d'interés variable que oscil·la entre l'Euribor a 3 mesos més 0,14 punts i l'Euribor a 3 mesos més 0,05 punts. La memòria dels comptes anuals hauria d'informar dels límits de la totalitat de les pòlisses contractades per l'Entitat.

b) Creditors comercials

El detall d'aquest compte es mostra en el quadre següent en euros:

Concepte	Import
Creditors per obres	14.895.789
Creditors per despeses de depuració	29.159.441
Creditors per despeses de recaptació	2.105.911
D'altres creditors	98.818
Total	46.259.959

Quadre 13

El saldo de "Creditors per obres" correspon, bàsicament, a l'import pendent de pagament per la construcció d'instal·lacions de depuració d'aigües, que representa el 90% del total.

En aquest sentit cal destacar, tal com posem de manifest en l'apartat 5 d'aquest informe, que durant l'exercici no s'ha adjudicat cap expedient referit a obres de potabilització o cogeneració.

En "Creditors per despeses de depuració", es registren els deutes pels treballs de manteniment i explotació i control de les instal·lacions depuradores. Les empreses EGEVASA, EMARASA, EMARSA i FACSA, amb 9.526.684 euros de saldo pendent de cobrament, representen el 33% del dit deute.

El saldo pendent de pagament en "Creditors per despeses de recaptació", recull, com a import més significatiu, l'import estimat al tancament de l'exercici del premi de cobrança pel cànon recaptat per les entitats subministradores, 1.950.000 euros. Com hem indicat en l'apartat 4.4.2 b) d'aquest informe, en l'exercici de 2005 s'ha realitzat un ajust a l'alça en la xifra estimada que comporta una major despesa imputable a 2004, per un import de 256.151 euros.

c) D'altres deutes no comercials

El principal component del saldo d'aquest compte, que puja a 3.789.429 euros, correspon al saldo actual resultant a favor de la Generalitat Valenciana per un import de 3.445.231 euros, que prové d'una liquidació del compte "Saldo dels dipòsits en Administració", realitzada en 2002.

En informes de fiscalització d'exercicis anteriors s'informava dels minvaments per un muntant global de 504.693 euros que ha patit l'import inicial, que va pujar a 3.956.296 euros, en els exercicis de 2002 i 2003 com a conseqüència de les devolucions del cànon liquidat amb anterioritat al 31 de desembre de 2001. En l'exercici de 2004 es produeix una nova minvament per un import de 6.372 euros.

A la data de realització d'aquest informe, no consta que la Generalitat Valenciana haja sol·licitat a EPSAR el reintegrament de l'import al seu favor.

4.3 Compte de pèrdues i beneficis

El compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 2004, juntament amb les xifres corresponents a l'exercici de 2003, es mostra a continuació, en euros.

DESPESES	2004	2003	% variació
Despeses de personal	1.794.433	1.719.577	4
Dotació amortització immobilitzat	11.617.994	10.578.274	10
D'altres despeses d'explotació	110.844.128	107.985.729	3
Beneficis d'explotació	-	-	-
Despeses financeres i assimilades	10.575.965	9.673.371	9
Resultats financers positius	-	-	-
Deutors incobrables	2.406.033	165.953	1.350
Execuc. d'obres considerades com a despesa	8.507.591	60.047.972	(86)
Amortitz. immobilitzat exerc. anteriors	31.862	36.359.701	(100)
Resultats extraordinaris positius	-	35.052.118	-
Beneficis abans d'imposts	-	14.183.880	-
Resultat positiu de l'exercici	-	14.183.880	-
INGRESSOS	2004	2003	% variació
Vendes i ingressos	120.143.410	108.957.066	10
Pèrdues d'explotació	4.113.145	11.326.514	(64)
Ingressos financers i assimilats	173.295	131.647	32
Resultats financers negatius	10.402.670	9.541.724	9
Pèrdues activitats ordinàries	14.515.815	20.868.238	(30)
Subvencions de capital transferides	8.431.070	33.389.948	(75)
Ingressos i beneficis extraordinaris	68.104	834	8.066
Liquidació saldo dipòsits en admó.	-	98.234.962	(100)
Resultats extraordinaris negatius	2.446.312	-	-
Pèrdues abans d'imposts	16.962.127	-	-
Resultat negatiu de l'exercici	16.962.127	-	-

Quadre 14

El resultat d'explotació de l'exercici presenta unes pèrdues de 4.113.145 euros, que representa una disminució del 64% de l'exercici anterior, com a conseqüència d'una relativa contenció de les despeses d'explotació inclosos en aquest apartat, que s'incrementen en un 3%, mentre que els ingressos que provenen bàsicament de la recaptació del cànon, pugen un 10%.

La càrrega financera derivada de l'endeutament de l'Entitat, que s'ha incrementat en l'exercici un 9%, ha contribuït decisivament al resultat negatiu de l'exercici.

Finalment, els resultats extraordinaris han sigut també negatius i vénen motivats, fonamentalment, per les baixes per prescripció de liquidacions de cànon facturar registrades com a despeses extraordinàries.

4.4 Epígrafs més significatius del compte de pèrdues i beneficis

4.4.1 Despeses de personal

Les despeses de personal constitueixen un 1% del total de despeses de l'Entitat. La seua composició és la següent, en euros:

Concepte	Import
Sous i salaris	1.402.024
Seguretat Social empresa	387.716
D'altres despeses socials	4.693
Total	1.794.433

Quadre 15

La plantilla de personal d'EPSAR a 31 de desembre de 2004 era de 46 persones (1 més que en l'exercici de 2003); mentre que la plantilla mitjana ha passat a ser de 45,8 (46,1 en 2003).

Quant a aquesta plantilla, cal assenyalar que en especial pel que fa a les activitats pròpies de l'activitat de l'Entitat com ara la contractació, el manteniment i el control d'instal·lacions de depuració i la recaptació i inspecció del cànon, i el volum que generen, considerem que EPSAR es troba infradotada. En aquest sentit i segons la informació facilitada per l'Entitat, de les 46 persones que prestaven serveis al tancament de l'exercici, 33 ho feien en els diferents departaments encarregats de la gestió d'aquestes activitats i les 13 restants en els serveis comuns, com ara la gerència, els serveis econòmics, l'assessoria jurídica i informàtica. Cal destacar també que l'activitat d'inspecció de tributs (cànon), posada en marxa en l'exercici de 2003, solament es troba dotada amb una persona, integrada en el departament gestor del cànon.

Durant l'exercici de 2004, EPSAR ha contractat per temps indefinit un treballador, per obra o servei determinat un altre i un de més de forma interina per a cobrir de baixes per

malaltia o maternitat. En cap cas s'han atés els criteris bàsics de selecció de personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana.

Els expedients de personal haurien de contenir tota la documentació acreditativa de la situació personal, acadèmica i laboral dels treballadors d'EPSAR, principalment el contracte, el DNI, l'antiguitat, la situació familiar i la titulació acadèmica. Aquesta última resulta necessària per a comprovar la formació requerida per a ocupar el lloc de treball.

L'Entitat no ha sol·licitat en 2004 l'aprovació de la massa salarial, d'acord amb el que preveu l'article 28.1 de la Llei de Pressuposts. Segons ens ha informat EPSAR, no s'ha considerat necessari sol·licitar la seua aprovació, ja que en l'exercici no s'ha produït cap variació retributiva tret de l'aplicació de l'increment del 2% sobre les retribucions de l'any 2003.

L'import consignat com "D'altres despeses socials", 4.693 euros, correspon a la prima d'assegurança d'accidents de treball del personal de l'Entitat.

4.4.2 D'altres despeses d'explotació

Les despeses registrades en aquest apartat constitueixen el 76% de les despeses de l'exercici. El detall dels seus principals epígrafs, es mostra en el següent quadre, en euros.

Concepte	Import
Despeses de depuració	106.948.233
Despeses de recaptació	2.591.642
D'altres serveis exteriors	1.304.253
Total	110.844.128

Quadre 16

a) Despeses de depuració

L'import registrat sota l'epígraf de "Despeses de depuració" en l'exercici de 2004 estan originades fonamentalment pel finançament ordinari, o mitjançant convenis amb les entitats locals i d'altres ens públics que presten serveis de depuració, així com per l'explotació i control de les instal·lacions depuradores que la Generalitat Valenciana i d'altres entitats públiques encomanen a EPSAR. Dins d'aquest import s'inclouen també les despeses per reparacions i millores efectuades en les instal·lacions de depuració en funcionament.

En el quadre següent es mostra la distribució de les despeses de depuració en els seus diversos components, en euros:

Concepte	Import
Despeses d'explotació de les EDAR	91.318.947
<i>Finançats a entitats locals</i>	51.808.505
<i>Directament per EPSAR</i>	37.417.322
<i>D'altres despeses</i>	2.093.120
Despeses control EDAR	6.328.933
Reparacions i millora EDAR	9.300.353
<i>Finançats a entitats locals</i>	7.133.140
<i>Directament per EPSAR</i>	2.167.213
Total	106.948.233

EDAR: Estació depuradora d'aigües residuals

Quadre 17

Les despeses d'explotació d'instal·lacions depuradores finançades a entitats locals, que han pujat a 51.808.505 euros, haurien d'ajustar-se tenint en compte que, en alguns casos, no s'han presentat justificants suficients per acreditar el finançament concedit per un import de 71.078 euros. En 2004 s'han aprovat les memòries justificatives que quedaren pendents de resolució en l'exercici anterior i també, en alguns casos, s'ha produït un excés de finançament per la insuficient justificació de despeses, per un import de 215.646 euros.

De la revisió de dos convenis de finançament en vigència en l'exercici, s'ha posat de manifest que:

- En els dos casos la vigència és alguns mesos anterior a la seua signatura. Igual que en els exercicis anteriors, recomanem que es formalitzen amb anterioritat a l'inici de la vigència, a fi de poder aplicar en cada exercici les tarifes corresponents i no les d'exercicis anteriors.
- No s'apliquen amb caràcter general o es fa amb molt de retard, les clàusules relatives tant a la revisió i actualització de costos que la comissió de seguiment ha d'efectuar, com a la presentació de relacions de costos per part de les entitats, per la qual es recomana aplicar les condicions que regeixen els convenis o la seua eliminació.
- S'ha detectat que a causa de l'absència del nombre necessari de tècnics d'EPSAR, les comissions de seguiment no es trobàvem adequadament constituïdes. Cal destacar que la determinació de les quotes per aplicar en cada exercici al volum d'aigua tractada i als paràmetres de depuració obtinguts, es determina en les dites comissions.
- S'ha observat, en un dels casos analitzats que, per dificultats econòmiques de l'empresa que gestiona les instal·lacions depuradores, les factures presentades a

EPSAR no coincideixen amb l'import de les certificacions mensuals de l'explotació, i l'entitat abona l'import facturat, en algun cas, abans de l'emissió de la pròpia certificació. Al final de l'exercici o en l'inici del següent EPSAR regularitza els imports pagats en excés.

Al respecte, com recomanàvem en l'informe de l'exercici de 2003, EPSAR ha d'acabar amb aquesta pràctica, de forma que la gestió dels pagaments siga idèntica a la de la resta d'explotadors (pagament a 60 dies des de la confecció de les certificacions mensuals), ja que la situació financera d'EPSAR no fa aconsellable el finançament a tercers.

Pel que fa a les despeses de depuració realitzades directament per EPSAR, mitjançant la comanda de gestió, que ha pujat a 37.417.322 euros, cal assenyalar que, igual que en el cas anterior, sol existir un retard generalitzat en la realització de revisions de preus, per la qual cosa aquest import podria veure's modificat amb posterioritat. També recomanem que els modificats dels contractes d'explotació que generalment impliquen un increments dels costs per a EPSAR, es tramiten, aproven i formalitzen abans de la seua entrada en vigència.

La revisió d'una mostra d'aquestes despeses ha evidenciat també que en la majoria dels casos el contractista no n'ha emés la corresponent factura justificativa, o que tals factures, en el cas d'haver-se emés, no es registren d'entrada en l'Entitat.

En tres dels expedients revisats, no s'ha presentat en el primer trimestre de cada any la relació de les despeses reals suportades en les instal·lacions durant l'exercici anterior, a fi de justificar la destinació del finançament efectuat, atés el caràcter finalista del cànon de sanejament a càrrec del qual s'hi produeix, ni EPSAR ha exigit la presentació dels documents que demostren les dites despeses. EPSAR justifica aquesta incidència perquè tots els mesos les empreses presenten les despeses per a confeccionar les certificacions, i, per tant, ja no presenten el resum anual.

Un altre dels conceptes que integren les despeses de depuració és el de les despeses realitzades per al control del correcte funcionament de les instal·lacions de sanejament i depuració de les aigües residuals, que han pujat a 6.328.933 euros.

Com a resultat de la revisió realitzada posem de manifest que:

- En algun cas el suport documental de les despeses realitzades es considera insuficient.
- Sol existir un retard generalitzat en la realització de les revisions de preu i, per tant, aquest import podria veure's modificat per les revisions de preus per practicar en l'exercici, atés el retard observat en la seua aplicació.
- La principal despesa, per un import d'1.181.547 euros, correspon al conveni de col·laboració entre EPSAR i la Diputació Provincial d'Alacant per al control de

l'explotació de les instal·lacions depuradores d'aigües residuals de la província d'Alacant.

- En aquest apartat de despeses novament es recomana que les resolucions dictades per EPSAR per a incorporar noves depuradores es realitzen abans de la seua entrada en vigor.

Per acabar, les despeses corresponents a reparacions i millores en les instal·lacions de sanejament i depuració d'aigües residuals han pujat a 9.300.353 euros, i hem observat les mateixes incidències dels casos anteriors pel que fa al suport documental que els justifica.

En l'exercici de 2004 no s'han pagat a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer les despeses del cànon d'abocament, ja que el conveni subscrit va acabar el 6 de juny de 2003. En aquest sentit el 10 de juny de 2005 s'ha pagat l'última certificació per un import de 387.776 euros corresponent al període comprés entre el primer de gener de 2003 fins al citat 6 de juny.

b) Despeses de recaptació

EPSAR ha comptabilitzat com a "Despeses de recaptació", 2.591.642 euros, cosa que representa un increment del 16% respecte de 2003. D'aquest import, 2.553.486 euros corresponen a l'import imputat en concepte d'indemnització o premi de cobrança pel cànon recaptat per les entitats subministradores.

Igual que en els exercicis anteriors, entre les despeses imputades en l'exercici per aquest concepte, figuren 603.486 euros que corresponen a la indemnització compensatòria de la gestió de recaptació de 2003 i anterior a causa, bàsicament, de la inadequada previsió realitzada a l'efecte per EPSAR. Aquest import hauria d'haver-se computat en el compte de despeses i pèrdues d'exercicis anteriors que s'inclou en l'epígraf de resultats extraordinaris del compte de pèrdues i beneficis de l'exercici.

Segons la informació facilitada, en l'exercici de 2005 s'ha imputat en aquest compte un import de 256.151 euros en concepte d'indemnització compensatòria de la gestió de recaptació de 2004.

c) D'altres serveis exteriors

El detall de les despeses incloses en aquest epígraf es mostra en el següent quadre, en euros:

Concepte	Import
Arrendaments i cànons	100.776
Reparacions i conservació	32.438
Serv. professionals independents i assessoraments	128.674
Primes d'assegurances	61.173
Publicitat, propaganda i relacions públiques	136.856
Subministraments	36.189
Despeses d'oficina	114.897
Dietes i despeses de viatge	63.215
Despeses ETAP i cogeneració	577.006
D'altres despeses d'exploració	49.756
Despeses extraordinàries	3.273
Total	1.304.253

ETAP: Estació de tractament d'aigua potable

Quadre 18

Com podem observar en el quadre anterior, l'import més significatiu correspon a les despeses de tractament d'aigües i cogeneració i dins d'aquest els incorreguts en virtut del conveni signat amb l'Ajuntament de Sagunt en l'any 2000, pel qual EPSAR es fa càrrec del tractament i potabilització de les aigües per al proveïment de la població i al Camp de Morvedre, per un import de 483.343 euros.

EPSAR factura al citat Ajuntament la despesa real incorreguda, 535.314 euros, i inclou el seu import en l'epígraf corresponent a l'import net de la xifra de negocis (vegeu l'apartat 4.4.5).

4.4.3 Despeses financeres i assimilades

La pràctica totalitat de les despeses financeres comptabilitzats, 10.575.965 euros, deriven de les operacions de crèdit comentades en els apartats 4.2.6 i 4.2.7 del present informe, havent-se incrementat en un 9% respecte de l'exercici anterior.

4.4.4 Despeses extraordinàries

Tal com es comenta en l'apartat 4.2.2 d'aquest informe, EPSAR, en l'exercici de 2004, ha imputat com a despeses extraordinàries l'anul·lació i la baixa per prescripció de liquidacions de cànon i autoconsums per un import conjunt de 2.406.033 euros. D'aquest import, 1.826.507 euros, corresponen a la facturació del cànon pendent de cobrament de les declaracions-liquidacions presentades en exercicis anteriors i, la resta, 579.526 euros, a les liquidacions d'autoconsums.

A més, tal com es comenta en l'apartat 4.2.1 d'aquest informe, s'han comptabilitzat com a pèrdues procedents de l'immobilitzat material 8.507.591 euros corresponents al valor

net comptable de les baixes registrades en "Construccions acabades gestionades per a tercers", que han sigut formalment transferides a les entitats locals que encomanaren la seua execució.

La comparació de la informació rebuda sobre les obres lliurades a les entitats locals amb les baixes comptabilitzades en l'immobilitzat ha posat de manifest que en 2004 s'han comptabilitzat baixes per obres lliurades en 2003 per un import de 4.592.590 euros i s'ha produït el lliurament de dues obres, la baixa dels quals no es recull comptablement per un import de 3.307.052 euros. Aquesta situació és conseqüència de la falta d'establiment d'un procediment que regule aquest tràmit.

Seria aconsellable que els fets amb transcendència econòmica per a l'Entitat quedaran adequadament documentats i que els departaments gestors comuniquen en temps i forma al responsable el seu reflex comptable.

A 31 de desembre de 2004, l'import acumulat de les obres finalitzades i lliurades per al seu ús, pujava a 71.841.325 euros, dels quals s'han comptabilitzat com a baixes en l'immobilitzat i, per tant, registrades com a pèrdues 68.534.272 euros en aquest exercici i els anteriors.

4.4.5 Vendes i ingressos

El detall d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis és el següent, en euros:

Concepte	Import
Cànon de sanejament	119.743.300
Prestació de serveis	397.558
Subvencions a l'explotació	2.552
Total	120.143.410

Quadre 19

a) Cànon de sanejament

El total dels ingressos comptabilitzats per cànon de sanejament en 2004, ha pujat a 119.743.300 euros i presenta el desglossament següent, en euros:

Concepte	Import
Cànon de sanejament	116.634.965
Cànon d'autoconsums	2.591.273
Sancions cànon	382.228
Recàrrecs cànon	134.834
Total	119.743.300

Quadre 20

L'import del cànon de sanejament comptabilitzat, 116.634.965 euros inclou les liquidacions negatives per distints motius per un total de 209.204 euros.

Segons la informació facilitada pel departament gestor del cànon, s'han presentat un total de 2.339 declaracions-liquidacions de facturació del cànon corresponent a l'exercici de 2004 (MD-101) per un import global de 117.167.166 euros. D'aquest import, 31.935.080 euros corresponen a 683 liquidacions presentades en 2005, havent-se recollit en la seua major part al tancament de l'exercici, com a liquidacions pendents de rebre.

Cinc entitats subministradores, que abracen les tres províncies de la nostra Comunitat, facturen el 56% del cànon comptabilitzat.

Tal com es posa de manifest en l'apartat 4.2.2 d'aquest informe, l'Entitat registra en aquest epígraf les declaracions-liquidacions de facturació de cànon rebudes i l'ajust per les diferències anuals corresponents a la facturació de l'exercici anterior (MD-100) produïdes com a conseqüència d'anul·lacions i refacturacions del cànon per part de les empreses subministradores.

L'import corresponent a l'ajust per diferències de facturació de l'exercici de 2003 ha comportat una minoració dels ingressos facturats de 2.145.015 euros.

En l'exercici de 2004 s'han rebut i comptabilitzat en aquest compte declaracions-liquidacions referides a la facturació del cànon corresponent als exercicis de 2002 i 2003 que no havia sigut tramesa en el seu moment, per un import conjunt d'1.270.641 euros.

Hem revisat una mostra de 10 declaracions corresponents a 5 entitats subministradores diferents i hem detectat diferències en dos casos.

Segons les explicacions rebudes per l'Entitat, la diferència prové d'un error en la publicació de la resolució de 10 de juny de 2002 de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per mitjà de la qual es van aprovar els models de liquidació i, en concret, el model relatiu a la facturació del cànon. Des de la data de publicació de la citada resolució fins a l'actualitat no s'ha publicat l'oportuna correcció d'errors que provoca, en certs casos, la impossibilitat de verificar adequadament la correcció de l'import facturat per les entitats subministradores i, si escau, requerir-ne la seua esmena.

Igual que en els exercicis anteriors, EPSAR no comprova l'autenticitat de les dades comunicades per les entitats subministradores en els diferents models que han de presentar al llarg de cada exercici, per falta de mitjans tant personals com materials.

Pel que fa a les gestions efectuades per EPSAR, una vegada assumides les competències en matèria de gestió tributària, en l'apartat 4.2.2 d'aquest informe comentem les actuacions més significatives referides tant a comprovar el compliment de les obligacions de presentació i ingrés del cànon de sanejament com a les actuacions inspectores i els seus corresponents resultats. En l'apartat 4.4.1 també indiquem que l'activitat d'inspecció de tributs (cànon) posada en marxa en l'exercici de 2003, solament es troba dotada amb una persona que s'integra en el departament gestor del cànon, compost per un total de 9 persones.

En el mateix apartat 4.2.2 informem dels convenis de col·laboració subscrits amb les diputacions provincials d'Alacant i Castelló, pels quals assumeixen la recaptació executiva del cànon de sanejament als obligats tributaris de les seues respectives províncies.

Els ingressos de cànon per consums de captacions pròpies d'aigua comptabilitzats en 2004 han pujat a 2.591.273 euros. En l'apartat 4.2.2 indiquem que, al tancament de l'exercici, es va comptabilitzar com a liquidacions pendents de resolució un import de 2.773.216 euros corresponents a autoconsums que no havien sigut liquidades a la dita data. La diferència respecte a la xifra comptabilitzada correspon a anul·lacions i ajusts realitzats durant l'exercici de liquidacions per autoconsums comptabilitzades en exercicis anteriors per un total de 181.943 euros.

Per tant, caldrà anul·lar l'import computat, corresponent a les liquidacions pendents de resolució minvant el resultat de l'exercici en el dit import.

De la informació rebuda en relació amb l'activitat contractual que comentem en l'apartat 5 d'aquest informe, es desprén que en l'exercici s'han contractat dues assistències tècniques per al control de la instal·lació i funcionament de comptadors o d'altres mecanismes de mesura directa d'autoconsums d'aigua en l'àmbit territorial de les províncies de València i Castelló. A més, en l'exercici de 2002 s'adjudicaren 3 contractes amb idèntic objecte per a les tres províncies, el termini d'execució dels quals acabava el mes de juny de 2004.

Tal com indica en el seu informe de gestió, l'Entitat ha realitzat durant el primer semestre de 2004 un total de 1.042 actuacions en matèria de control sobre la instal·lació i lectura dels comptadors i les verificacions de les declaracions de baixa presentades, així com l'existència de subministraments propis. També s'ha encarregat la realització de 1.142 actuacions en el segon semestre de l'exercici, i ha acordat amb les entitats col·laboradores una visita semestral de control.

b) Prestació de serveis

En aquest epígraf s'han registrat 397.558 euros, 308.255 dels quals corresponen a la facturació del proveïment d'aigua que l'Entitat efectua a l'Ajuntament de Sagunt per mitjà de la planta potabilitzadora d'aqueixa població i conduccions de proveïment corresponents.

EPSAR, tal com comentem en l'apartat 4.4.2 d'aquest informe, efectua el tractament i la potabilització de les aigües per al proveïment de la dita població, facturant al citat Ajuntament la despesa real incorreguda. L'import net comptabilitzat per aquest concepte com a ingressos, inclou dues anul·lacions de factures errònies corresponents a 2003, per un import de 227.059 euros, i l'ajust negatiu entre l'import facturat en l'exercici i les despeses incorregudes, per 30.540 euros.

4.5 Situació tributària

D'acord amb la revisió efectuada, l'Entitat es troba al dia en la presentació i liquidació dels principals impostos a què està subjecta i no exempta. No obstant això, i d'acord amb la legislació vigent, els impostos no poden considerar-se definitivament liquidats mentre les declaracions presentades no hagen sigut comprovades per les autoritats fiscals, o no haja transcorregut el termini de prescripció legalment establert.

5. GESTIÓ DEL CÀNON DE SANEJAMENT

En els apartats 4.2.2, 4.4.2 i 4.4.5 d'aquest informe hem posat de manifest els aspectes més significatius relatius a la gestió i recaptació de deutes i ingressos pel cànon i les actuacions d'inspecció o de comprovació realitzades en l'exercici de 2004 com a conseqüència de les modificacions legislatives introduïdes per la Llei 9/2001 i la Llei 11/2000 en relació a les competències atribuïdes a EPSAR en matèria de gestió tributària i de procediments d'exacció del cànon. A més a més, la Llei 11/2002 tipifica les infraccions tributàries del cànon i es regulen les corresponents sancions, habilitant el marc jurídic necessari perquè EPSAR pugua imposar sancions i, així, exigir l'adequat compliment de les obligacions formals i materials en relació amb la gestió tributària del cànon.

Com a resultat del treball realitzat en la revisió dels procediments de gestió del cànon de sanejament, tot seguit indiquem algunes recomanacions que s'estimen necessàries per a millorar la gestió, en la línia de les indicades en informes anteriors:

- a) Han d'instrumentar-se els mitjans humans i materials necessaris a fi de poder verificar la informació que figura en les declaracions-liquidacions del cànon de sanejament, relativa al nombre de comptadors i al consum per a les tarifes domèstica i industrial. També haurien d'intensificar-se les actuacions per a determinar els subministraments i autoconsums d'aigua no declarats en algun moment de forma voluntària i que, per tant, no formen part del cens elaborat per l'Entitat.
- b) Continuar i incrementar, dotant dels mitjans necessaris, les actuacions d'inspecció per evitar la prescripció de les declaracions-liquidacions de cànon no presentades per les entitats subministradores.
- c) Exigir les sancions legalment previstes a fi de millorar l'adequat compliment de les obligacions formals respecte a la presentació anual de la relació nominal d'impagats del cànon de sanejament. Igualment han d'exigir-se els recàrrecs prevists en la normativa legal vigent per la recaptació de les liquidacions tributàries fora del període voluntari de pagament.
- d) La Gerència de l'Entitat hauria d'aprovar els censos de les entitats subministradores i subjectes passius per autoconsums, així com les relacions d'altes i baixes que s'hi produeixen durant l'exercici.
- e) Per a un adequat control i seguiment de la recaptació del tribut, haurien de notificar-se a EPSAR les variacions que es produïsquen respecte a les entitats subministradores d'aigua i, per tant, recaptadores del cànon de sanejament. En aquest sentit, caldria aclarir les competències i responsabilitats de les entitats que s'incorporen al subministrament d'aigua respecte als rebuts pendents de cobrament en el moment de la seua incorporació. Actualment, una vegada donada de baixa l'entitat subministradora ja no s'exigeix que presente cap informació sobre les quantitats pendents de cobrament.

- f) Han d'adoptar-se les mesures oportunes per fer efectiva la correcció dels errors observats en la publicació de la resolució de 10 de juny de 2002 de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aprovaren els models de liquidació i, en concret, el relatiu a la facturació del cànon.

6. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

6.1 Legislació aplicable i registre dels contractes

D'acord amb el que estipula l'article 15.1.b) de la Llei 2/1992, de 26 de març, de creació de l'EPSAR i en virtut de l'article 1.3 de la LCAP, l'Entitat ajusta la seua activitat, en matèria de contractació d'obres, béns i serveis a la legislació de contractes de les Administracions Públiques.

Igualment, i d'acord amb el que estableix el decret 79/2000, de 30 de maig, del Govern Valencià i l'ordre d'11 de juny de 2001, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, que el desenvolupa, l'Entitat comunica adequadament al Registre Oficial de Contractes de la Junta Superior de Contractació Administrativa de la Generalitat, els contractes que concerta en el desenvolupament de la seua activitat.

6.2 Activitat contractual en l'exercici

Segons la informació facilitada, durant l'exercici de 2004, s'han adjudicat un total de 93 expedients per un import conjunt de 152.669.441 euros, amb el detall següent segons el tipus de licitació emprat, en euros:

Tipus licitació	Nombre d'expedients	Import	
		Licitació	Adjudicació
Concurs	44	160.577.957	142.664.744
Emergència	12	6.721.044	6.924.876
Negociat sense publicitat	37	3.112.639	3.079.821
Total	93	170.411.640	152.669.441

Quadre 21

La mostra d'expedients seleccionada por aquesta institució per a la seua revisió es recull tot seguit, en euros:

Nombre expedient	Tipus licitació	Objecte	Import adjudicació
2002/GV/0049	C	Obres tractament terciari EDAR de Benidorm	17.576.642
2003/EL/0083	C	Obres millora EDAR de Torreveija	24.512.011
2003/GV/0072	C	Serv. funcionam. i manten. sistemes EDAR de Callosa Segura	1.270.059
2003/GV/0084	E	Obres emergència adec. línies aigua i fangs EDAR de Dénia	2.501.705
2004/GV/0049	PN	Serv. explot. provisional EDAR de Paterna	719.098
		Total	46.579.515

EDAR: Estació depuradora d'aigües residuals

C: Concurs; E: Emergència; PN: Procediment negociat

Quadre 22

Com a resultat de la revisió efectuada, tot seguit detallem per expedients els aspectes més destacables que s'han observat:

Expedient 2002/GV/0049

L'expedient, licitat per concurs, preveu una selecció prèvia del contractista que haurà de redactar el propi projecte de construcció, executar les obres i explotar les instal·lacions durant 2 anys (període de garantia).

La seua tramitació s'inicia en 2002 i en 2003 se selecciona provisionalment l'adjudicatari que ha de redactar el projecte de construcció en un termini de 6 mesos. L'aprovació definitiva del projecte es produeix en 2004 i s'adjudica definitivament en novembre del mateix any; el contracte es signa en 2005.

Encara que és potestatiu, seria recomanable que l'Entitat en publicqués a l'inici de l'exercici l'anunci indicatiu en el Diari Oficial de les Comunitats Europees.

Els criteris d'adjudicació prevists en els plecs de clàusules administratives, inclouen l'experiència del contractista. No obstant això, en l'informe tècnic es decideix assignar a totes les ofertes la mateixa puntuació en aquest apartat.

A les darreries de l'exercici de 2002, l'Entitat va modificar el criteri seguit fins al moment per a valorar l'oferta econòmica, de manera que les proposicions més econòmiques no quedaren valorades per baix d'aquelles altres que s'aproximaven més al valor mitjà. El criteri aplicat en l'actualitat pel qual la valoració es realitza en funció de determinades fórmules que permeten assignar la mateixa puntuació a distintes ofertes d'un ampli interval, al nostre parer no resol totalment el problema, ja que continua penant les proposicions més econòmiques.

En aquest sentit, els càlculs efectuats per aquesta institució, posen de manifest que en aquest cas, l'aplicació d'un criteri de valoració de les proposicions econòmiques directament proporcional a la baixa oferida, hauria comportat un estalvi del 4%.

A més, cal tenir en compte que la redacció del projecte per part de l'adjudicatari ha implicat un increment sobre el preu ofert de l'obra d'un 10% i del 8% sobre l'import total; aspecte aquest considerat en el contracte.

No consta en l'expedient l'acta de qualificació de la documentació presentada que hauria d'efectuar la mesa de contractació amb caràcter previ a l'acte públic d'obertura de proposicions, del qual sí que s'alça la corresponent acta i en la qual s'esmenta aquella.

Expedient 2003/EL/0083

Encara que és potestatiu, seria recomanable que l'Entitat en publicqués a l'inici de l'exercici l'anunci indicatiu en el Diari Oficial de les Comunitats Europees.

Igual que en l'expedient anterior, el criteri aplicat per a valorar la proposta econòmica es realitza en funció de determinades fórmules que permeten assignar la mateixa puntuació a distintes ofertes d'un ampli interval.

Els càlculs efectuats per aquesta institució, posen de manifest que en aquest cas, l'aplicació d'un criteri de valoració de les proposicions econòmiques directament proporcional a la baixa oferida, no hauria comportat un canvi d'adjudicatari.

En l'expedient no es justifiquen les raons per les quals es produeix una doble publicació de la licitació de l'expedient en els diaris oficials, ampliant el termini de presentació de proposicions en 17 dies. En aquest sentit figura en l'expedient un escrit de l'associació nacional de fabricants de béns d'equip en el qual se sol·licita una ampliació d'un mes del termini de presentació previst en la primera publicació, tramés amb una antelació de 65 dies al DOCE (termini superior a l'estipulat en la legislació aplicable), al·legant la coincidència en el temps amb licitacions en altres comunitats autònomes. Aquest fet ha comportat un increment de les despeses de publicitat i un retard en l'execució d'un projecte totalment definit. L'Entitat ens ha indicat que ha preferit ampliar el termini per a, atesa l'envergadura del projecte, comptar amb el major nombre d'ofertes.

No consta en l'expedient l'acta de qualificació de la documentació presentada que hauria d'efectuar la mesa de contractació amb caràcter previ a l'acte públic d'obertura de proposicions, del qual sí que s'alça la corresponent acta i en la qual s'esmenta aquella.

El contractista no ha presentat el programa de treball en el termini previst reglamentàriament de 30 dies des de la formalització del contracte. En aquest sentit l'Entitat va requerir dit document una vegada transcorregut el dit termini legal. L'aprovació per part de l'EPSAR d'aquest programa va excedir el termini previst en l'article 144 del Reglament.

Pel que fa a l'execució de les obres, en l'exercici de 2004 l'import certificat representa tan sols un 37% de l'anualitat adjudicada; l'executat fins agost de 2005 el 48% de l'anualitat i el 37% del previst en el pla de treball aprovat. Segons les estimacions realitzades d'execució per a tot l'exercici 2005, una vegada verificat l'import certificat fins al mes d'agost, es preveu que l'executat no abaste els dos terços de l'anualitat establida en el contracte o el 50% del pla de treball.

En relació amb l'escàs avanç dels treballs, per part de l'EPSAR només ha advertit a l'adjudicatari el que preveu l'article 95 de la LCAP respecte a l'incompliment dels terminis, sense que hagen imposat les penalitats previstes en els plecs.

En algun cas dels revisats, EPSAR incompleix el termini de pagament de les certificacions establert, sense que hagen pagat els interessos de demora corresponents.

Expedient 2003/GV/0072

Són vàlides per aquest expedient les observacions realitzades en els anteriors expedients en relació amb la publicitat de licitació, amb el criteri aplicat per a la valoració de la proposta econòmica, i amb l'acta de qualificació de la documentació presentada que hauria d'efectuar la mesa de contractació.

La revisió de l'execució del contracte durant 2004, ha posat de manifest que no s'adjunta a les certificacions d'obra emeses les corresponents factures que hauria d'haver emés l'adjudicatari.

Expedient 2003/GV/0084

Aquest expedient és declarat d'emergència. Del contingut de l'informe tècnic elaborat pel departament d'explotacions i la pròpia declaració d'emergència realitzada pel president d'EPSAR, es desprén que no es troba adequadament justificada la tramitació de les obres pel procediment establert en l'article 72 de la LCAP.

En aquest sentit, conseqüència de denúncies i manifestacions realitzades per la població a què dóna servei, testimoniades per notícies de premsa de juny i setembre de 2003 i l'amenaça de demanda judicial de l'Ajuntament d'Ondara, es fa la declaració d'emergència per escometre les obres d'adequació de l'EDAR amb data 17 de novembre de 2003.

D'altra banda no es considera suficientment justificada la tramitació per aquest procediment, ja que des dels fets comentats en el paràgraf anterior fins a l'inici d'actuacions de l'expedient transcorren 5 mesos, i des d'aquesta data fins a l'inici de les obres uns altres 3 mesos.

Per a la seua adjudicació s'invita a 3 empreses, una de les quals és la que explota l'EDAR, justificant-se adequadament en l'informe tècnic l'adjudicació basada en criteris tècnics, econòmics i de termini d'execució entre les ofertes presentades.

Com a conseqüència de les modificacions introduïdes durant la realització dels treballs previstos i contractats, l'execució total de les obres ha comportat un increment del termini adjudicat de 7 mesos, i un import final de 4.321.636 euros, cosa que implica un augment del 73% sobre l'import estimat.

La revisió de les certificacions d'obra emeses i els pagaments realitzats, ha posat de manifest que a l'acabament del termini d'execució estipulat en contracte, l'obra certificada era el 56% del total.

La recepció definitiva de les obres es produeix l'1 d'abril de 2005 i com a conseqüència la liquidació final de les obres s'efectua amb l'augment esmentat en el paràgraf anterior.

Igualment hem observat que en diversos casos s'incompleix el termini de pagament establert (60 dies), i no tenim constatació que s'hagen pagat interessos de demora.

Expedient 2004/GV/0049

La justificació de l'adjudicació de l'expedient pel procediment negociat sense publicitat i sense concurrència al contractista de les obres es realitza acollint-se al que estableix l'article 210.b de la LCAP, d'acord amb la petició dels serveis tècnics de la CIT que justifiquen la necessitat de posar en funcionament les instal·lacions ja acabades de les obres citades en raons excepcionals d'interés públic, ja que no pot interrompre's el tractament ja iniciat de les aigües residuals que fins ara eren tractades per l'antiga planta demolida i a fi de no interferir en la conclusió de la totalitat de l'obra i no comprometre la garantia en el període d'obligació per aquest contractista de dur a terme l'explotació de les dites instal·lacions.

La revisió de l'execució del contracte ha posat de manifest que en dos de les quatre certificacions revisades, l'adjudicatari ha incomplert, almenys, algun dels paràmetres de qualitat en la depuració de les aigües previstos en el plec i la directiva europea 91/271. Segons les explicacions rebudes, en aquests casos EPSAR no ha aplicat les penalitzacions, ja que les instal·lacions que es troben en construcció poden produir certes interferències que impedisquen el normal funcionament. Aquesta situació no és atribuïble al contractista.

6.3 Resolució d'un contracte

D'acord amb la informació rebuda d'EPSAR, amb data 6 de juliol de 2005, es resol de mutu acord el contracte "Obres d'emergència d'emissari submarí d'aigües residuals tractades en l'EDAR de Santa Pola" i el president d'EPSAR n'aprova la liquidació per 1.676.020 euros.

6.4 Compromisos contrets a càrrec d'exercicis futurs

D'acord amb la informació facilitada per l'Entitat, en la nota 20 de la memòria dels comptes anuals, l'import dels compromisos de despesa adquirits a càrrec als 5 pròxims exercicis, puja a 216.132.501 euros, amb el detall que mostrem tot seguit, per conceptes:

Objecte	Exercici					Total
	2005	2006	2007	2008	2009	
Construcció instal·lacions	131.382.087	28.411.492	-	-	-	159.793.579
Despeses depuració	38.194.004	13.754.233	3.161.429	431.683	30.051	55.571.400
D'altres	463.974	132.662	109.844	22.675	38.367	767.522
Total	170.040.065	42.298.387	3.271.273	454.358	68.418	216.132.501

Quadre 23

A més, la referida nota de la memòria indica que en aquest import no s'inclouen els compromisos adquirits per a 2005 relatius a expedients de finançament d'instal·lacions de sanejament i depuració d'aigües residuals, que s'estimen en 55.979.542 euros, xifra que podem considerar recurrent per als exercicis següents, incrementada per la revisió de preus que s'efectue en cada un, i en els imports corresponents als expedients de finançament encara no aprovats.

Consegüentment, l'import estimat per aquestes despeses en el període 2005-2010 referit, amb caràcter mínim, pujaria a 362 milions d'euros.

D'altra banda, s'observa que en la informació facilitada i inclosa en la memòria, no es fa referència als compromisos derivats de l'amortització i interessos del deute contret amb les entitats financeres.

L'import del saldo pendent d'amortitzar al tancament de l'exercici dels préstecs a llarg termini que detallem en l'apartat 4.2.6, l'últim venciment dels quals es produeix en 2029, pujava a 274.585.792 euros, i els interessos estimats a la data actual fins al seu venciment a 105.988.187 euros.

Tal com es posa de manifest en l'apartat 4.2.7 d'aquest informe, l'import disposat de les quatre pòlisses de crèdit al tancament de l'exercici, pujava a 69.786.298 euros, i els interessos a la dita data a 15.232 euros, sent el venciment de totes l'exercici de 2005.

Per tant, l'import global estimat per aquesta institució i deduït de la informació continguda en la memòria dels compromisos a càrrec d'exercicis futurs d'EPSAR, pujaria a 1.028.508.011 euros.

7. RECOMANACIONS

En primer lloc, cal indicar que pel que fa a les recomanacions que figuraven en el nostre informe de fiscalització d'EPSAR corresponent a l'exercici de 2003, l'Entitat ens ha tramés un escrit en el qual descriu les actuacions o mesures preses per a solucionar les deficiències que hi assenyalàvem.

A més de les mencions fetes en l'apartat 2 del present informe, com a resultat del treball de fiscalització realitzat escau fer les recomanacions que assenyallem tot seguit:

- a) Es considera oportú mantenir les següents recomanacions, proposades en els informes d'exercicis anteriors:
 - a.1) La memòria dels comptes anuals d'EPSAR ha d'observar les indicacions que s'han fet en distints apartats al llarg del present informe.
 - a.2) Intensificar les gestions per a fer efectives les quantitats pendents de cobrament per subvencions concedides per diversos ajuntaments.
 - a.3) Caldria cobrar el saldo deutor que s'indica en l'apartat 4.2.2, per import de 154.565 euros.
 - a.4) El control intern de tresoreria hauria de millorar mitjançant l'adequada segregació de funcions entre el fet de portar la caixa i els bancs i el registre comptable de les operacions de tresoreria, l'adequada supervisió dels arqueigs de caixa i la corresponent verificació de la comptabilitat del pagament de les factures rebudes.
 - a.5) Les necessitats de finançament d'EPSAR que s'originen per a l'execució dels projectes de sanejament que li encomanen, haurien de regular-se i planificar-se adequadament, tenint en compte el volum contret, el seu ritme de creixement i les previsions de major endeutament que es deriven del II Pla Director de Sanejament de la Comunitat Valenciana, així com de la insuficiència dels ingressos generats i obtinguts per l'Entitat per a la seua amortització.
 - a.6) Haurien d'aplicar-se adequadament i en les dates previstes, les revisions de preus que s'estableixen tant en els convenis com en els contractes subscrits, amb les empreses explotadores de les instal·lacions depuradores o contractistes de l'Entitat.
- b) Les següents són recomanacions sobre altres aspectes que s'han posat de manifest en la fiscalització de l'exercici de 2004:
 - b.1) Han d'adoptar-se les mesures de control intern necessàries perquè les immobilitzacions materials de l'Entitat es reflectisquen adequadament en la memòria dels comptes anuals i incloga tota aquella informació necessària per a la seua adequada comprensió.

- b.2) Han de millorar-se els procediments de comunicació interna entre els distints departaments de l'Entitat a fi que tots els fets amb transcendència econòmica queden adequadament documentats i siguen comunicats en temps i forma al responsable de reflectir-los comptablement.
- b.3) En la selecció de personal han de garantir-se els principis bàsics d'igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i concurrència, aplicables a la contractació de personal al servei de la Generalitat Valenciana.
- b.4) Els expedients de personal han de contenir tota la documentació acreditativa de la situació personal, acadèmica i laboral dels treballadors d'EPSAR.
- b.5) Adequar la plantilla al volum de l'activitat de l'Entitat, en especial pel que fa al manteniment i control de les instal·lacions de depuració, així com l'activitat derivada de la gestió, recaptació i inspecció del cànon.
- b.6) Totes les certificacions d'obres o de despeses d'explotació i control haurien d'anar acompanyades de la corresponent factura que ha de ser lliurada pel contractista.
- b.7) Adoptar les mesures per a millorar la gestió del cànon de sanejament que indiquem en l'apartat 5.
- b.8) L'Entitat ha d'esmenar les deficiències posades de manifest en l'apartat 6.2 relatives a la seua activitat contractual i donar compliment al que estableix la LCAP i les normes reguladores.
- b.9) La memòria dels comptes anuals ha d'informar adequadament de l'import dels compromisos a càrrec dels exercicis futurs contrets per l'Entitat.

